

קב"ה, פרנק

מדינת ישראל

גנזך המדינה

משרד

החברה הממשלתית לתעודות

המקום הנמאץ בעולם

7/94 - 8/95

מס' תיק מקורי

9/11

שם

ים המלח - המקום הנמוך בעולם

רש - 11 / 2041

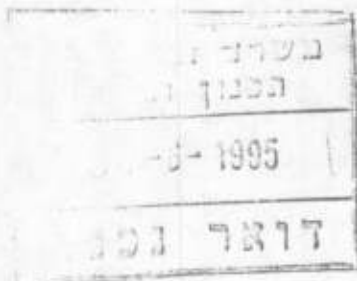
מזהה פיזי: 61.5/11 - 121

מזהה לוגי: 1252595

כתובת: 03-310-06-09-01

15/10/2013

מחלקה **אשרת מניח**

State of Israel
Ministry of Tourism
International Relations Division
☎ 00-972-2-754870
☎ Fax 00-972-2-754974

Fax cover letter
Date: 1 June, 1995

This Fax has 4 pages, including this one

To: Engineer Zafer Alem, Assistant Secretary-General
of the Jordan Valley Authority
The Hashemite Kingdom of Jordan
Fax number: 00-962-6-689916

From: Mordechai Benari, Director, International Relations Division,
Ministry of Tourism

Re: The "Lowest Park on Earth" Proposal

Dear Sir,

Following your conversation on the above subject with Mr. Miki Arbel, Director of the Research and Development Division of the Israel Ministry of Foreign Affairs during the last session of the Tri-Lateral Jordan Rift Valley Steering Committee in Amman, allow me to explain in the following lines the concept of the establishment of this project from the tourism point of view.

1. The concept of the "Lowest Park on Earth" (LPOE) :

The idea of the establishment of the LPOE in the Dead Sea is to afford tourists the possibility of visiting both sides of the Dead Sea, to give them a special experience exclusive to this point of the planet, and to contribute to better the economies of both Jordan and Israel.

2. Definitions:

LPOE = A transboundary park designed to include tourism attractions, accommodation, spa and healing centers, historical and archaeological sites, nature reserves, desert touring facilities, recreation spots, observation points, visitor centers and museums.

LPOE Visitors = Persons intending to visit the LPOE, **without luggage**, for a few hours for touring or recreation purposes, or to sail in the waters of the Dead Sea between the Eastern and Western shores and back, and not intending to stay overnight.

Permit for visiting the LPOE = A permit issued by the appropriate authorities of each country at the crossing point, valid for the same day of issuance, and given upon presentation of a valid passport. This is actually like the International Disembarkation Card issued in cruises.

Crossing Point = A land crossing point in the area known as "HaLashon" in Hebrew and "A Lasin" in Arabic.

Maritime Entry Points = Two landing points to be determined on the Jordanian and Israeli shores of the Dead Sea, for registered and authorized tourism boats sailing from Israel to Jordan and vice-versa.

3. Crossing Modalities

- a. The crossing of the border between Jordan and Israel under the LPOE visit modalities (i.e. without visa requirements) will be permitted for persons whose visit will be confined to the LPOE only. Tourists (persons who intend to overnight in the other country) will have to get visas according to regular procedures.
- b. Passengers wishing to cross under the LPOE modalities will present a valid passport at the Crossing Point or a Maritime Entry Point. They will receive a "Permit for the LPOE" validated by the seal of the Crossing Point. From that moment, and until they return to the same Crossing Point, the "Permit for the LPOE" will serve them instead of a visa during their stay.
- c. Upon finishing their visit, the LPOE visitors will have to return the "Permit for the LPOE" at the same Crossing Point or Maritime Entry Point where they obtained it.
- d. No fees will be collected for the crossing under the LPOE modalities.

4. LPOE boundaries:

- a. They shall include the Dead Sea itself, meaning the water expanse in the North, the area known as "HaLashon" in Hebrew and "A Lasin" in Arabic, and a surrounding area around the Sea, to be determined and agreed upon, based on the criteria of tourist attractions. Signs will be erected at the zone limits, on roads leading out of the zone.

5. The marking of the Lowest Point on Earth:

A special site in the northernmost point in the "Lashon/Lasin" should be chosen to mark for the tourists the Lowest Point on Earth. The site will include a visitors' center and a special monument. At the monument, the altitude between the Mediterranean level shall be marked and the words "The Lowest Point on Earth" shall be written in about 20 languages.

The visitors' centre will include facilities and services such as audiovisual information about the LPOE, toilets, selling points for souvenirs, certificates of the Lowest Point on Earth, special postcards, tours and refreshments.

Owing to the fact that the Lowest Point on Earth will be at the frontier itself, this will be the land Crossing Point of the LPOE. Access to the Lowest Point on Earth site can be from both sides of the Sea.

6. Development elements:

The actual development implies the setting up of special signs on the roads approaching the Dead Sea, announcing the altitude below the level of the Mediterranean Sea, the construction of the visitors' center and the monument at the "Lowest Point on Earth", the construction of roads of access to that site from both sides of the border.

The setting up of this LPOE projects implies of course the future joint marketing of the Park in one brochure that will include all the attractions and facilities in both sides of the Dead Sea.

7. Maritime activities:

The Tamar Regional Council (which is regional authority in the Israeli side of the Dead Sea), has created a company for tourism sailing on the Dead Sea, in partnership with private entrepreneurs. The name of this company is "Sailing and Tourism in the Dead Sea Ltd.", and it has already imported a vessel named "Lot's Wife", which can carry 100 passengers. The boat is already in the Dead Sea, and it is bound to start sailing on the northern part of the Dead Sea (for the time being only on Israeli waters). A special wharf for it has been built near Ein Gedi, that is approximately opposite Ras el Ghor in the Jordanian side.

It will be most important, as an added attraction for the projected LPOE, to have the possibility of sailing the waters of the Dead Sea, and this should be open to both Israeli and Jordanian companies. The Israeli boat will sail at the onset without mooring at the Jordanian side, and without descending passengers. At a later stage, when the appropriate facilities (i.e. a wharf) is

built, this can be an added means of boundary crossing, a special and attractive one that we took into consideration in point 2 above.

For the time being, this company is only seeking the necessary permits to cross into Jordanian territorial waters for sightseeing. If and when boats will be allowed to land, they would like to do so at two points: Ras el Ghor, and the mouth of Wadi Zarqa Ma'in.

For your information, this company is in close contact with Jordanian entrepreneurs (the Dajani family in Amman), that are willing to be partners in this enterprise.

We presented the LPOE project to the Jordanian Ministry of Tourism and also during sessions of the Commission negotiating the Peace Treaty. It was explained to us that on the Jordanian side, the proper authority to deal with this matter is the Jordan Valley Authority, and that is the reason why we are addressing ourselves to you, in order to see if this project can be advanced and how.

Tourism has the advantage of being the most nature-oriented economic activity, a fact that is especially important in the Dead Sea area.

One of the ways to advance the project is, in our opinion, to conduct mutual visits to both sides of the Dead Sea, in order to asses the potential, evaluate the investments needed, and understand the problems.

We are already planning a visit in the Jordanian side for June, by means of a travel agent. As soon as we know the possible dates, we will contact you with the intention of having you and all the relevant Jordanian counterparts, join the Israeli team and sit to discuss more details. We would like to know before this, what is your reaction to this project, even without yet going into details, that can be changed, expanded or reduced.

Sincerely yours,

Mordechai Benari

cc. Mr. Eli Gonen, Director-General, Ministry of Tourism
 Mr. Moshe Rigel, Deputy Director-General for Development, Ministry
 of Tourism
 Mr. Miki Arbel, Director R. and D., Ministry of Foreign Affairs
 Mr. Youval Shahaf, Director of the Tamar Regional Council

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
ס/מנכ"ל לתכנון ופתוח

אלו בואו היינין, לט"ס ת"ת

הי
הי
הי

החברה הממשלתית לתיירות

ד.י.ד. נכנס

12-08-1995

לידה

בכבוד רב

משה ריגל

המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח

מיקוד 86910 * טל. 07-594444

פקסימיליה 07-584527

החברה הממשלתית לתזירות

י"ג סיון, תשנ"ה

11 יוני, 1995

דואר

18-06-1995

כירייה

לטיול

לכבוד

מר אלי גונן - מנכ"ל

משרד התיירות

אלי שלום,

הנדון: חוף הדתיים - מכתבך (30.5.95)

1. צר לי, שבמקום לסייע לנו לקבל את הכספים שמשרד הפנים חייב לנו מזה 3 שנים בגין אחזקת החופים - אתה מזדרז לעורר (בכתב, הפעם) את הרעיון על "מיבנה שלטוני אחר במרחב ים - המלח".
מה יעשה מיבנה שלטוני אחר - הוא כן יצליח לגבות את חוב משרד הפנים?
או אולי הוא יגדיל את ארנונת המלוונות על מנת לתקצב יותר טוב את אחזקת החופים? (האם אתה מציע לנו את זה?).
2. מצ"ב עתק מכתבי לשר עוזי ברעם מיום 8.5.95, שבו התרעתי על הבעייה בה אנו שרויים. לדאבוני לא קיבלתי עליו שום תשובה, למרות ששוחחתי על הנושא עם עוזר השר (כיום הסיבה לכך ידועה ואנו מצרים עליה).
3. בנושא חוף הדתיים - אין גם צורך שתסתכן בניחוש. התשובות פשוטות:
א. זה החוף הכי חדש והכי פחות מאוכלס;
ב. אנו מקווים שהציבור הדתי יתעורר לעזור לנו כלפי משרד הפנים על מנת למנוע את סגירת החוף "שלו".
4. לבסוף, אבקש להזכירך, שהמועצה התחייבה על השתתפות כבדה במימון הגנת החוף בעין בוקק, בנוסף למטלות השוטפות שהיא נושאת בהן בתחום התיירות בחבל ים המלח. משרד הפנים מפר התחייבות מימונית חתומה שלו כלפינו ואנו מבקשים הבנתך וסיועך למען העברת הכספים המגיעים לנו ממנו לטובת אחזקת אתרי התיירות, שהמועצה מחוייבת לקיים אותם.

ב ב ר כ ה

יואב גבעתי
ראש המועצה

- העתק: השר עוזי ברעם - שר התיירות.
מר עמרם קלעגי - מנכ"ל משרד הפנים.
מר שבי שי - משנה למנכ"ל משרד התיירות.
מר משה ריגל - סמנכ"ל תיכנון ופיתוח.
מר דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
מר יובל שחף - מזכיר ורכז התיירות, כאן.

המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח

מיקוד 86910 * טל. 07-594444

פקסימיליה 07-584527

ח' באייר תשנ"ה
8 במאי 1995

לכבוד
מר עוזי ברעם
שר הפנים והתיירות

מכובדי,

הנדון: בקשה לפגישה דחופה

בעת סיורך האחרון בחבל ים המלח (תחום המועצה האזורית "תמר") הבאתי לידיעתך את העובדה, שסיכומים שלנו עם מנכ"ל משרד הפנים בחימת ידן לא מתממשים ושהמשרד חייב לנו כספים כבר החל משנת 1993.

נפגשתי אז כעצתך עם עוזרך דוד לוסטיג והיצגתי בפניו מסמך מסכם של התחייבויות המנכ"ל בסך כולל של 4.3 מליון ש"ח (כל המסמכים ביד).
עד היום לא מומש הספוס ואנו מוצאים עצמנו בבעיית גירעון שלא ידענו כמותה בעבר.

ברצוני להדגיש: קרוב ל-50% מתקציב המועצה מוקדש לנושאי התיירות בחבל ים המלח; יותר מאשר לנושא ההתיישבות והתעשייה. הגירעון הנכפה עלינו עתה עלול לגרום לפגיעה משמעותית בכל הטיפול שלנו באחזקת החופים, מכוני הטיהור והגיטון הציבורי, בריכוז השנוק התיירותי באיזור, במו"פ המרפא ובמחוייבותנו להשתתף בשליש מעלות פרויקט "הגנת החוף" בעין בוקק ולתחזק אותו תדיר עם השלמתו.

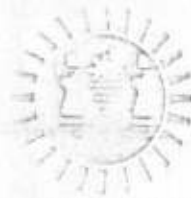
אני מבקש להפגש עמך בהקדם האפשרי בתקווה למצוא דרך, שתמנע את ניטרול יכולת התיפקוד שלנו בשטח.

בתודה מראש
ובברכה

יואב גבעתי
ראש המועצה

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 23.8.95
מספרנו: 2594

לכבוד
דפוס דיזנגוף 10 בע"מ
רח' דיזנגוף 10
תל - אביב

הנדון: חוברת אחרים - הפארק הנמוך בעולם
סימוכין: הצעת מחיר מס' 1324 מיום 23.8.95

בהמשך להצעתך שבסימוכין הרינו להזמין ביצוע 20 החוברות הנ"ל עפ"י דוגמא שימסור לכם מר ניר פפאי.

מר ניר פפאי "מתיק פרוייקטים" והח"מ הם אנשי הקשר לביצוע העבודה.

עלות העבודה - 3384 ש"ח + מע"מ.

בכירה,

ויקטור אלבראנס
סמנכ"ל שיווק

העתק: מנכ"ל חמ"ת.
גזברות חמ"ת.

Handwritten notes in the top left corner, including the word "מדי" and some illegible scribbles.

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך 16.8.95

אד. טלמה אהרונסון, ז'כרון
מאת ויקטור טאבנאנס

הנדון: שלטון קברות ב' ערד ים המלח.

א. האם ארד המספר המצטבר קובה בני הים, גובה
זי האל מ ארצות מטרות? אגרת צב
ינאה סגס 200 ולצד ציור אהל מ 200.

ב. הופעה אהבין שלמה אקבה ס אין מקום
ארצות מסוד, 200- או 300-.

ג. הימור והצדמתי אהיר היא באינס
ובאי צה אהרן מחטאים אל העיקר.

ד. בקצונה ה- ס ים ארצות SEE LEVEL (ב-3)
שלמה אה ס ז' צדמ.

ז. אונה אה אהרובם.

הברכה
ויקטור

הערה: צפי
אוי כהן
מלח הקל

מ"ד
התקן הנייץ בנס

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 17/8/95
מספרנו: 2550

לכבוד
מר ד. מעיין
מנכ"ל המנהלה
לפיתוח הנגב

א.נ.

הנדון: השתתפות מנהלת הנגב בעלויות תכנון ופיתוח הפארק הנמוך בעולם.

- בתואם ובהמשך למוסכם בינד לבין מנכ"ל חמ"ת בנושא שכנדון, ברצוני לאשר כדלקמן:
- סה"כ מחויבות חמ"ת לנושא בשנת 1995, סך של 150 אלף ש"ח, מול התחייבות מקבילה של המנהלה.
- הזמנות העבודה כנדון יוצאו על ידי חמ"ת ובאחריותה (רצ"ב עותק 4 הזמנות עבודה שהוצאו עד כה).
- החמ"ת תעביר למנהלת דו"ח ביצוע מסודר של הוצאותיה כגין התכנון והיעוץ לנושא שכנדון, והמנהלת מתחייבת להחזיר לחמ"ת 50% מסה"כ הביצוע כאמור.
- חתימתך בשולי המסמך תהווה אישורך לתוכנו.

~~בברכה,
נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים~~

מאשר מר ד. מעיין:

העתק: מר ד. הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
מר ו. אלבראנס - חמ"ת.
מר א. כהן - חמ"ת.

משרד התיירות מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ג' אב תשנ"ה
30 ביולי 1995
ת. 95-57090

Handwritten notes:
א. דואר נכון
9.8.95

הנדון: ישיבת ועדת ההיגוי הפארק הנמוך בעולם

הישיבה הבאה של ועדת ההיגוי תתקיים ביום ד' 9/8/95 בשעה 11:30-13:30.
הישיבה תתקיים בחדר הישיבות של משרד התיירות, רחוב המלך ג'ורג' 24, ירושלים.

להלן סדר היום:

11:30 - 12:00 - סקירת התקדמות התכנון:

- דרכי הגישה לפארק - הצגת התכניות וסקירת התקדמות
- מפה לפארק - הצגת תכנית המפה לפארק
- לוגו לפארק - הצגת הלוגו הנבחר לפארק
- שיקום נופי - סקירת הפעולות הנעשות בנידון
- המקום הנמוך בעולם - סקירת פעולות
- מוקד עין בוקק - דיווח על הפרוגרמה הנמצאת בהכנה
- הפארק הנמוך בעולם - שיתוף פעולה ישראל - ירדן

12:00 - 12:30 - דיון בפרוגרמה לפיתוח אתרים בדרך נוף ים המלח (כביש מס' 90)

12:30 - 13:00 - דיון בפרוגרמה הכוללת לפארק

13:00 - 13:30 - הצגה ודיון בתכנית השיווקית לפארק - חברת "יעד"

בברכה

Handwritten signature of Moshé Rivlin

משה ריגל
סמנכ"ל תכנון פיתוח
ויו"ר הועדה

~~১৯৬০~~ ১৯৬১ - ৪৫ -

המשלוח
מס' 1245

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 19 ביוני 1995
מספרנו: 1245

סיכום ישיבת צוות מ- 18.6.95

משתתפים- חמ"ת: דדי הרניק, נירה פרץ, יוסי זלץ, ויקטור אלבראנס, ארי כהן, נגה לנדוור, ליטל ידון, אביעד שר שלום, נורית ברמן, שרון זיו, ניצה הולצמן, אריק קודלר.
משרד אדריכלים: שלמה אהרונסון, אילנה ירדן, איתי ליננברג.

1. אדרי שלמה אהרונסון הציג את תוכניות הפארק המרכזי באילת. כמו כן ציין כי תוכניות העבודה יהיו מוכנות תוך חודשיים וחצי.
תוכן רשימה המפרטת את חלוקת התקציב בין החמ"ת והחכ"א, לגבי האלמנטים השונים בפארק.

2. אדרי שלמה אהרונסון הציג את רעיונות תוכנית הפארק הנמוך בעולם- על חלופותיה השונות: אתר תעלת העודפים ואתר P8.
כמו כן, הציג את השילוט המוצע לגבי גובהה פני הים, ואת המצפורים הממוקמים בנקודת 200, ובאזור השומרוני הטוב.
שלמה ציין כי תוכניות המצפורים יהיו מוכנות כחודש לאחר סיום המדידות הנמצאות בעיצומן.

רשמה: שרון זיו

תפוצה: משתתפים

היציאה הנכונה
מאסר

החברה
הממשלתית
לתירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 11.6.95
מספרנו: 1219

סיור הפארק הנמוך בעולם 6-8.6.95

משתתפים: אליקים רובינשטיין, פרופ' שמעון שמיר, יוסי ורדי, רפי בנבנישתי, משה קוחנובסקי, ישראל גלעד, דן פרי, דדי הרניק, זאב טמקין, אורי פלטי.

אתרים:

1. ואדי טלה - מאגר מים רומאי.
2. ואדי פיפה - נחל מים שופע, אמת מים ביזנטית/רומית, טיילת עם מעקה לאורך המצוק.
3. מערת לוט - 300 מדרגות, כנסיה ביזנטית במעלה המדרגות, פסיפס במערה.
4. נחל חסה (זרד) - הגבול בין שבטי מואב ואדום-קניון.
5. קרק - בירת מואב, מבצר צלבני+ממלוכי, שמש בית-סוהר ידוע.
6. נחל ארנון (מוג'יב).
7. הר נבו - ממנו צפה משה. כניסה פרנצ'סקנית, הרבה מבקרים, פסיפסים בכנסיה.
8. אום רסס - כנסיה ביזנטית+פסיפס מרשים.
9. מקורות הארנון - תצפית מגובה 700 מ'.
10. מידבה - מפת מידבה של העולם העתיק.
11. מבצר מכבר - מבצר הרודיאני, 1000 מ' מעל ים המלח.
12. סיטל ברבת-עמון+מוזיאון לפריטים ארכיאולוגיים - בעמק אמפיתאטרון ובו כ- 7000 מקומות.

ויקט'י
ת"ן
תק"מ

ת"ן
תק"מ

המקום הנמוך בעולם - ישיבה מיום 3.4.95

- נוכחים: ד. הרניק, א. כהן, ו. אלברנס - חמ"ת
מ. ריגל, כ. פינץ-קדמי, מ. פלג-גבאי - מ. התיירות
י. שחף - חב' כלכלית, מ.א. תמר
ז. טמקין, נ. פפאי - ת.י.ק. פרוייקטים
ד. מעיין - מינהלת הנגב
ר. סיוון - יועצת תיירות
מ. אשל - גרפיקאי ויועץ
ש. אהרנסון - אדריכל

אשר
ויקט'י

192
אלון אלון סיכלס
"החל"ה" אסתר
2/9/95

בחירת סמל

הוגשו 33 הצעות (ע"י 5 גרפיקאים).
ההצעות שזכו: מס' 29 (I), 24 (II). שתיהן של הגרפיקאי דוד שפירא.
ההתקשרות תהיה עם הגרפיקאי הזוכה, והוא יתבקש להכניס תיקונים בסמל ולהגיש וריאציות על הנושא.

2. בחירה בין חלופות המקום הנמוך בעולם

הוצגה חלופת מעבר הגבול היבשתי הפוטנציאלי על הסוללה שתוקם בגבול הצפוני של בריכה מס' 6 של מפעלי ים המלח. גבולות הבריכה עדיין אינם מוגדרים. מוצע לפעול להקמת האטרקציה במעבר היבשתי, ועד להקמתה להפעיל חלופה זמנית וזמינה יותר.

משרד התיירות ייזום דיון ברמת מנכ"לים בין משרד התיירות למפעלי ים המלח, לסיכום עקרוני על שת"פ. במידה ויושג סיכום ייערכו בדיקות היתכנות לחלופת המעבר היבשתי - לטווח הארוך, ולחלופת התעלה (כולל ההשלכות על אזור מצדה, שם תהיה החנייה והיציאה בשאטל לאתר) - לטווח הקצר.
החומר לצורך פגישת המנכ"לים יוגש ע"י צוות המתכננים לאחר פסח.

3. תכנון נקודות גובה פני הים בשתי הירידות לפארק

שלמה אהרונסון יסכם את פרטי התכנון לגבי הירידה מצפון עם החמ"ת (ארי כהן), ולגבי הירידה מדרום עם המינהלה (נגב)

4. נקודות תצפית לאורך כביש 90

צוות התכנון המצומצם יאתר מס' נקודות על ציר כביש 90, ביניהן נקודות תצפית מתאימות ונקודת כניסה לפארק - אלה בנבדל מנקודת הגובה אפס, שתצויין גרפית. המקומות המאותרים יוצגו בפני צוות ההיגוי.

5. פיתוח באזור עין בוקק - חמי זוהר

זורקין מציע לפתח בעין-בוקק טיילת תוכנית ומספר אטרקציות (מעין מוזיאון פתוח), וכן לפתח עורף מדברי נגיש לרכב, סמוך למתחם המלונאות, שימש את אורחי המלונות לצורך טיולים.

כמבוא לדיון במדיניות פיתוח כוללת לחבל ים המלח, ירוכז ע"י ארי כהן החומר הקיים על האזור ויוצג בפני צוות ההיגוי.

רשמה: מרב פלג-גבאי

העתק: למשתתפים

הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר

הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר

הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר

הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר

הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הפארק
מגורים בעולם
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר
הנמוך ביותר

63093

15-11-1964
10/11/64

Handwritten mark

המועצה האזורית תמר
המשרד: נוה-זוהר, דאר-נע ים המלח
טלפון: 07-594401/2 * מיקוד: 86910
פקסימיליה: 07-584527

העברת מסמך במקסימיליה

אל: צ'י הרוניק
מאת: יוליה אל
מס' פקסימיליה: 02-663159
מס' עמודים: 1 (כולל עמוד זה)

חנודן: טל - הפארק הנמוך באום

הערות:
במכתב שלג ושג או הסמל - ולהסבתי
הוא אינו מספיק "חזק" ו"איטלי" - בכ"ו
למכתב פריינט כה שלג - וזה לא רק הלבטים
אכזבתי...
אני מליץ לא להחליט בלב זה
אם קבלו - ולהחליט עם גורמים נוספים
בנושא, ששלמים "לחיום" מבחינה המצבה
להרציון.
אני מבטיח הקצו למענה שילוקי
פרסומים - ו"חמק" כי ההחלטה לגבי סמל/לוגו
צריכה להיות רק אחרי סיכום הקונספט שילוקי.

חתימה: יוליה

אם המסמך שגוי נא להתקשר לטל': 07-594444 07-594401/02

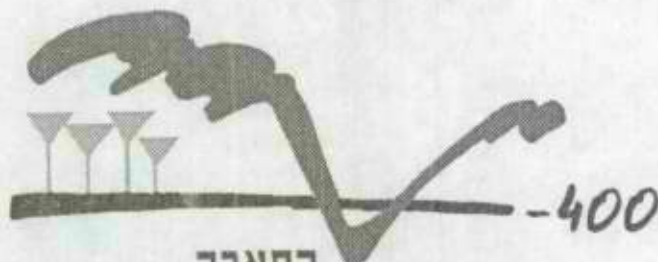
הפארק
הנמוך בעולם

הפארק
הנמוך בעולם THE LOWEST
PARK ON EARTH

הפארק
הנמוך בעולם THE LOWEST
PARK ON EARTH

הפארק
הנמוך בעולם THE LOWEST
PARK ON EARTH

03-6418585

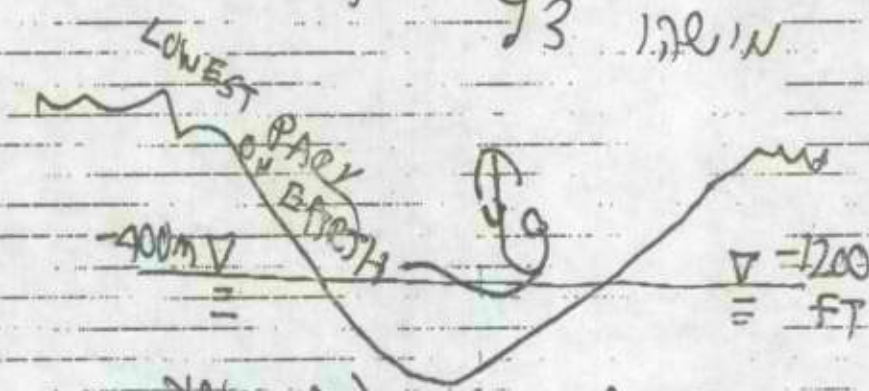
03-6417831

Handwritten notes in the top left corner, including "10/1/95" and "10/1/95".

10/1/95

** TOTAL PAGE.001 **

Handwritten text in Hebrew: "הגובה הנמוך ביותר של המים", "הגובה הנמוך ביותר של המים", "הגובה הנמוך ביותר של המים".

you can't rise any lower

Handwritten text in Hebrew: "אין אפשרות להרים יותר נמוך".

Handwritten text in Hebrew: "הגובה הנמוך ביותר של המים".

Handwritten text in Hebrew: "הגובה הנמוך ביותר של המים".

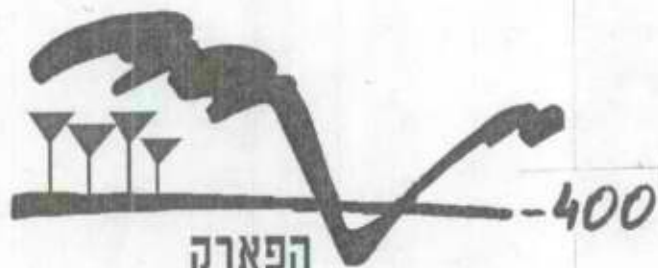
Handwritten text in Hebrew: "הגובה הנמוך ביותר של המים".

מבוא
המזרח
למזרח

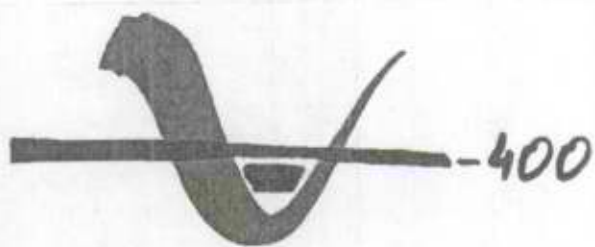
הפארק
הנמוך בעולם THE LOWEST
PARK ON EARTH

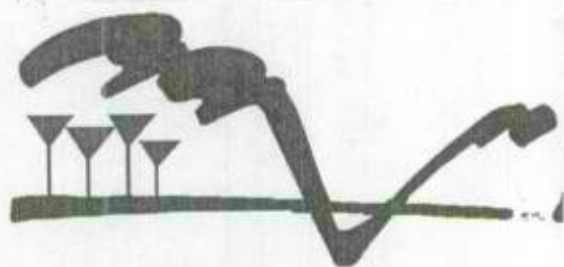

הפארק
הנמוך
בעולם

THE LOWEST
PARK
ON EARTH

הפארק הנמוך בעולם
The Lowest Park on Earth

הפארק הנמוך בעולם
THE LOWEST PARK ON EARTH

Handwritten notes in Hebrew at the top left, including "אילנה" and "אילנה" with a large "אילנה" written across them.

מדינת ישראל

משרד - הבטחון
היועץ המשפטי למערכת הבטחון

61909 תל-אביב חקריח
6975-735 6975-414 טלפון:
6976-746 פקס':
ג סיון תשנח תאריך:
1 ביוני 1995
מספר: י/95/4351

אל:
שמואל שמעון
אשרה קוח (נ) 90
גוש טרופים
רשי סינטיסיג
שלוש רב,
מאזני פאסי
סן פרי
מירא פסייה
מאזני פאסי
מאזני פאסי
מאזני פאסי
מאזני פאסי

הנדון : סיור הפארק הנמוך בעולם

1. סיור הפארק הנמוך בעולם יתקיים בין הימים ט' - יא' סיון תשנ"ח (6-8.6.95) באיזור ים המלח. לחלן תכנית הסיור:

יום ג' 6.6.95

07:00 - יציאה ממשרד החוץ, ירושלים.
09:00 - מעבר גבול ספי (מגדל) באיזור מפעלי ים המלח.
09:30 - סיור באתרי מפעלי המים הנבטיים (ואדי טלח) ואדי קניזרה, (ואדי פיפה)
11:30 - סיור במפעלי החשקיה והאתרים הארכאולוגיים בואדי הסח וואדי ספי.
15:00 - ארוחת צהריים במפעלי חברת האשלג הירדנית.
16:00 - סיור באתרים הארכאולוגיים בליסון, משרעה, מערת לוט, וסיור לאורך הגדה המזרחי של ים המלח.
17:30 - נחל ארנון.
19:00 - הגעה למלון SPA, בים המלח.
21:00 - פגישת עבודה עם הצוות הירדני.
ארוחת ערב באירוח ד"ר האני מולכי, ר' ועדת המעקב הירדנית.

יום ד' 7.6.95

07:00 - ארוחת בוקר.
08:00 - סיור במעיינות ובשמורות הטבע באיזור זרא.
13:00 - ארוחת צהריים במלון SPA
14:30 - נסיעה צפונה לכיוון עמאן דרך רמה, קפאריו, הר גבו, ומידבא.

16:00 - קרק, תצפית על אגן ההיקוות של נחל ארנון.
18:00 - הגעה משוערת למלון אינטרקונטיננטל בעמאן.

יום ה' 8.6.95

09:00 - נסיעה דרומה לכיוון ד'יבן ואום-רסס.
13:00 - ארוחת צהריים קלה (פיקניק)
14:00 - נסיעה לג'רש.
16:00 - מעבר נבול נשר אדס.

2. לתשומת לבכם, התכנית הינה תכנית עקרונית ונתונה לשינויים.
3. הנסיעה במהלך הסיור תהיה במיניבוס, לכל משתתפי הסיור (כ-15 במספר) ותלווה באיש רשות המים הירדנית ובקצין קישור ירדני.
4. ציוד מיוחד: הנכם מתבקשים לבוא - לסיור עצמו - בלבוש קל ולא פורמלי המותאם לתנאי מזג האויר הצפויים באיזור בו נשהה. עפ"י דרישת הירדנים נא להמנע מנשיאת נשק. כובע חובה !!
5. לכל שאלה או הבהרה ניתן לפנות לח"מ.

ב ב ר כ ה,

מוטי קריסטל

TD

922563159 P.02

5-JUN-1995 07:46 FROM LEGAL ADVISER

Handwritten notes in Hebrew at the top left, including 'מדינת ישראל' and 'משרד התיירות'.

מדינת ישראל

משרד התיירות - היועץ המשפטי למערכת הטיחות

61909 תל-אביב הקריח
6975-735 6975-414 טלפון:
6976-746 פקס:
ג' סיון תשנ"ה תאריך:
1 ביוני 1995
מספר: י/4351/95

אל: שנה שמעון בראם
משה קוח (02) 90
שם בנוסף
יש כובעית
שלום רב,
מאפי ספי
יוס ורבי
מאפי ספי
מאפי ספי
מאפי ספי

הנדון: סיור המארק הנמוך בעולם

1. סיור המארק הנמוך בעולם יתקיים בין הימים ט' - י"א סיון תשנ"ה (6-8.6.95) באזור ים המלח. להלן תכנית הסיור:

יום ג' 6.6.95
07:00 - יציאה ממשרד החוץ, ירושלים.
09:00 - מעבר נבול ספי (מנדל) באזור מפעלי ים המלח.
09:30 - סיור באתר מפעלי תמיס הנפטויים (ואדי סלר) ואדי קניזרה, (ואדי סיסה)
11:30 - סיור במפעלי ההשקיה והאתרים הארכאולוגיים בואדי סה וואדי ספי.
15:00 - ארוחת צהריים במפעלי חברת תאשלב הירדנית.
16:00 - סיור באתרים הארכאולוגיים בליסן, משרעה, מערת לוט, וסיור לאורך הגדה המזרחי של ים המלח.
17:30 - נחל ארנון.
19:00 - הגעה למלון SPA, בים המלח.
21:00 - פנישת עבודה עם חצות הירדני.
ארוחת ערב באירוח ד"ר האני מולכי, ר' יעדת המעקב הירדנית.

יום ד' 7.6.95
07:00 - ארוחת בוקר. א. סל (אמ) + מ' זאן + א. סל (אמ)
08:00 - סיור במעיינות המזרחיים ופארק הטיבא באזור דג'
13:00 - ארוחת צהריים במלון SPA
14:30 - נסיעה צפונית לכיוון עמאן דרך רמת קפארין, הר נבו, ומיבא.

10797 P.02

- 16:00 - חרת, הצפייה על אגן התיקנות של נחל ארנון.
- 18:00 - הוצעה השוערה למלון אינטרקונטיננטל בעמאן.

יום ה' 8.6.95

- 09:00 - נסיעה דרומה לכיוון ד'יבן ואום-רסס.
- 13:00 - ארוחת צהריים קלה (פיקניק)
- 14:00 - נסיעה לג'רש.
- 16:00 - מעבר גבול נשר אדס.

2. לחשומת לבכם, התכנית הינה תכנית עקרונית ונתונה לשינויים.
3. הנסיעה במהלך הסיור תהיה כמיניבוס, לכל משתתפי הסיור (כ-15 במספר) ותלויה באיש דשות המיס הירדנית ובקצין קישור ירדני.
4. ציוד מיוחד: הנכם מתבקשים לנשא - לסיור עצמו - כלבוש קל ולא פורמלי המותאם לתנאי מזג האוויר הצפויים באזור בו נשתח. עפ"י דרישת הירדנים נא להמנע מנשיאת נשק. כובע חובה !!
5. לכל שאלה או הבהרה ניתן לפנות לח"מ.

ב ב ר כ ה

מוטי קריסטל

הגלה
הגלה
הגלה

מדינת ישראל

משרד - הבטחון
היועץ המשפטי למערכת הבטחון

הקריה תל-אביב 61909
טלפון: 6975-414 6975-735
פקס': 6976-746
תאריך: ג סיון תשנ"ה
1 ביוני 1995
מספר: י/95/4351

אל:

שמואל שמרון
 משה קוח נוג
 ד"ר כוכבי
 שלום רב,

ראש היניק
 יוס ורפי
 זאס מאסין
 ישראל קלג

אנה פסי
 סן פרי
 מירא פסייה

הנדון : סיור הפארק הנמוך בעולם

1. סיור הפארק הנמוך בעולם יתקיים בין הימים ט' - יא' סיון תשנ"ה (6-8.6.95) באיזור ים המלח. לחלן תכנית הסיור:

יום ג' 6.6.95

- 07:00 - יציאה ממשד החוץ, ירושלים.
- 09:00 - מעבר גבול ספי (מגדל) באיזור מפעלי ים המלח.
- 09:30 - סיור באתרי מפעלי המים הנבטיים (ואדי טלה, ואדי קניזרה, ואדי פיפה)
- 11:30 - סיור במפעלי ההסקיה והאתרים הארכאולוגיים בואדי הסה וואדי ספי.
- 15:00 - ארוחת צהריים במפעלי חכרת האשלג הירדנית.
- 15:00 - סיור באתרים הארכיאולוגיים בליסן, משרעה, מערת לוט, וסיור לאורך הגדה המזרחי של ים המלח.
- 16:00 - נחל ארנון.
- 17:30 - הגעה למלון SPA, בים המלח.
- 19:00 - פגישת עבודה עם הצוות הירדני.
- 21:00 - ארוחת ערב באירוח ד"ר האני מולכי, ר' ועדת המעקב הירדנית.

יום ד' 7.6.95

- 07:00 - ארוחת בוקר.
- 08:00 - סיור במעיינות ובשמורות הטבע באיזור זרא.
- 13:00 - ארוחת צהריים במלון SPA
- 14:30 - נסיעה צפונה לכיוון עמאן דרך רמה, קפארין, הר נבו, ומידבא.

- 16:00 - קרק, תצפית על אגן ההיקוות של נחל ארנון.
18:00 - הגעה משוערת למלון אינטרקונטיננטל בעמאן.

יום ה' 8.6.95

- 09:00 - נסיעה דרומה לכיוון ד'יבן ואום-רסס.
13:00 - ארוחת צהריים קלה (פיקניק)
14:00 - נסיעה לג'רש.
16:00 - מעבר גבול נשר אדס.
2. לתשומת לבכם, התכנית הינה תכנית עקרונית ונתונה לשינויים.
3. הנסיעה במהלך הסיור תהיה במיניבוס, לכל משתתפי הסיור (כ-15 במספר) ותלווה באיש רשות המים הירדנית ובקצין קישור ירדני.
4. ציוד מיוחד: הנכם מתבקשים לכוא - לסיור עצמו - בלבוש קל ולא פורמלי המותאם לתנאי מזג האוויר הצפויים באיזור בו נשהה. עפ"י דרישת הירדנים נא להמנע מנשיאת נשק. כובע תובה !!
5. לכל שאלה או הבהרה ניתן לפנות לח"מ.

ב ב ר כ ה,

מוטי קריסטל

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

International Relations Department

3 - 05 - 1995
30 April, 1995

To: N.A. Commissioner
All IGTO's Directors
All IGTO's PR. Officers

From: Director, International Relations Dept.

Re: Middle East Peace process as related to tourism - An update

cc: E. Gonen, Director-General
Members of the Ministry's Executive Forum
D. Kolani
Y. Shen
Regional Directors, Overseas Dept.
Directors of Regional Services in Israel

Dear friends,

This is an update of the situation, in order to allow you to answer questions by the press and the travel and tourism trade. **We give some instructions in bold letters when the information is to be used with discretion.**

A. Bilateral talks:

1. Jordan:

a. **The Tourism Agreement** between the State of Israel and the Hashemite Kingdom of Jordan, stemming from Article 17 of the Peace Treaty, was signed on April 4, 1995 in Jordan, by the Ministers of Tourism of both countries, Mr. Uzi Baram from Israel and Mr. Abdel Ellah Khatib from Jordan.

The Tourism Agreement establishes a permanent Commission for its implementation, made up of representatives of both the government and the tourism private sector in both countries. Of course that now we must set up the Commission and fix a date for its first meeting in order to plan joint actions and coordinate matters in different issues.

b. **Border crossings** are still not normal, if by normal we imply the procedures that are customary between countries.

As the opening of the Embassies took a long time, they do not have up till now Consular Departments working normally, and the visas are still given only to groups and only through travel agents.

The lifting of the quota imposed on the crossing by Israeli citizens into Jordan, the opening of the borders to crossing by private vehicles and tour buses from Israel into Jordan and vice-versa, that was mooted for May 1st, 1995, will be postponed.

All kind of fantastic and very Middle Eastern tricks are used by Israeli and Jordanian travel agents (working in outstanding harmony in these artful deceptions) in order to circumvent regulations and produce amazing snarls at the border crossing points. Already about a score of legal suits of outraged clients against travel agents are being aired at the Israeli courts. Those are generally clients who waited up to 9 hours at the border before being sent back to Israel.

Jordan gives more visas than the quota it allows to cross the border, Israel is too slow to process visas for Jordanians, in sum: birth pangs for a very strong tourism traffic between the two countries.

Up to 50,000 Israelis crossed into Jordan as from October 1994, and about 15,000 Jordanians. Until the opening of the new border crossing points some 25,000 Jordanian citizens crossed by the Allenby bridge each year into Israel, (and more than 200,000 into the territories administered by Israel). In other words, the number of Jordanians augmented by about 33%. No Israeli crossed into Jordan prior to the opening of the new border crossing points.

There are no problems for the crossing of foreign tourists, except crowding at the border crossing points.

All the above on problems at the border crossing points is more for your information, than for outside consumption. Of course that the statistics can be used, taking care to say "about", "roughly", because these numbers are only approximate.

c. **Aqaba/Eilat:** By virtue of Article 23 of the Peace Treaty (dealing with the economic relations between the towns of Aqaba and Eilat), Israel and Jordan formed a Joint Commission in order to agree on ways and means to bring about co-operation between these two towns on the Red Sea.

Furthermore, in the Joint Communique issued in the White House by Crown Prince Hassan, President Clinton, and Foreign Minister Peres on October 3rd, 1994, they announced the establishment of an Aqaba/Eilat Free Tourism Zone (AEFTZ) where, in addition to third country nationals, citizens of Jordan and Israel will be able to visit freely.

Taking this in consideration, the Joint Aqaba/Eilat Commission includes a Sub-Commission on Tourism to deal with the AEFTZ.

The concept of the AEFTZ:

The AEFTZ implies that persons, who are residents or visitors in Aqaba or Eilat, will be allowed to cross from one town to the other with ease, without many bureaucratic formalities, without the need for visas, and with no special monetary requirements. The idea of the establishment of the AEFTZ is to provide residents and tourists the possibility of visiting both towns, thus contributing to better understanding and helping commerce and tourism to flourish in both towns.

Definitions:

AEFTZ = The town of Aqaba and Eilat within their municipal boundaries, including a zone around them, to be agreed upon, and including the water area of the Red Sea adjacent to the two towns.

AEFTZ Visitors = Persons intending to visit in the neighboring town, **without luggage**, for a few hours and not to stay overnight, or to sail in the waters of the Red Sea between the two towns.

Permit for the AEFTZ = A permit issued by the appropriate authorities of each country at the crossing point, valid for the same day of issuance, and given upon deposit of a valid passport. This is actually like the International Disembarkation Card issued in cruises.

The crossing of the border between Aqaba and Eilat under the AEFTZ modalities (i.e. without visa requirements) will be permitted for persons whose visit will be confined to the AEFTZ only. Passengers wishing to cross under the AEFTZ modalities will present a valid passport to be deposited at the Crossing Point or Maritime Entrance Point and a "Permit for the AEFTZ" will be issued to them on the spot. From that moment, and until they return to the same Crossing Point, the "Permit for the AEFTZ" will serve them for identification purposes during their stay.

Upon finishing their visit, the AEFTZ visitors will have to return the "Permit for the AEFTZ" at the same Crossing Point where they deposited their passports, will give back the "Permit for the AEFTZ" and will receive back their passports. No fees will be collected for the crossing under the AEFTZ modalities. **Important:** AEFTZ visitors will undergo normal security checks according to the regulations of each country. The customs regulations of each country will also be applied to AEFTZ visitors.

All the above is being negotiated now, and **nothing has been decided** yet, so be discreet when talking to the press. Use the words "under negotiation", "eventually", "hopefully", and the like.

d. **"Riviera"**: This concept, and the concept of a promenade linking Aqaba and Eilat, is not well received by the Jordanians. They do not like so much the idea of a linkage between Jordan and Egypt via Israel, i.e. by land. They prefer the maritime link by the ferryboat between Aqaba and Nuweiba (used mainly to carry workers to Aqaba port and not so much by tourists). As for the promenade, it cannot be built along the coast, because King Hussein has his royal residence on that path, with a private beach. In general, the

Jordanians prefer to keep the character of Aqaba as it is (a port city with very little tourism - 600 rooms, 2-3 stars mainly, a villa section along the northern coast, some diving clubs south of the port near the Saudi border). We are still keen to continue negotiating these issues.

e. **Bi-national projects:**

They are basically four:

I. The Aqaba/Eilat promenade and link to Egypt called the "Riviera on the Red Sea", with the situation described above.

II. The Nabatean Spices' Trail Park, linking Avdat, Mamshit and Shivta in Israel to Petra in Jordan. This project is not well received by the Jordanians, who have serious problems with Petra in terms of the carrying capacity of the site, the transport of tourists inside it, hotel accommodation capacity around it, management of the visits, etc. Only when they resolve their problems, that are real and complicated, will they be able at all to relate to this project. **For the time being, we are not even raising the issue, so don't speak to the press about this.**

III. The Lowest Point on Earth Park in the Dead Sea (LPOE).

The concept of the LPOE :

The idea of the establishment of the LPOE is to afford tourists the possibility of visiting both sides of the Dead Sea, to give them a special experience exclusive to this point of the planet.

Definitions:

LPOE = A transboundary park designed to include tourism attractions, accommodation, spa and healing centers, historical and archaeological sites, nature reserves, desert touring facilities, recreation spots, observation points, visitor centers and museums.

LPOE Visitors = Persons intending to visit the LPOE, **without luggage**, for a few hours for touring or recreation purposes, or to sail in the waters of the Dead Sea between the Eastern and Western shores and back, and not intending to stay overnight.

Permit for visiting the LPOE = A permit similar to the one used in the Aqaba/Eilat Free Tourism Zone described above.

Crossing Point = A land crossing point in the area known as "HaLashon" in Hebrew and "A Lasin" in Arabic. This is the strip of land separating the Northern part of the Dead Sea (deep waters) and the Southern part (shallow waters).

Maritime Entry Points = Two landing points to be determined on the Jordanian and Israeli shores of the Dead Sea, for registered and authorized tourism boats sailing from Israel to Jordan and vice-versa.

The crossing modalities (i.e. without visa requirements) will be similar to those described above for the Aqaba/Eilat Free Tourism Zone.

LPOE boundaries = They shall include the Dead Sea itself, meaning the water expanse in the North, the area known as "HaLashon" in Hebrew and "A Lasin" in Arabic, and a surrounding area around the Sea, to be determined and agreed upon, based on the criteria of tourist attractions. Signs will be erected at the zone limits, on roads leading out of the zone.

The marking of the Lowest Point on Earth= For us this is the most important item in the whole LPOE, because of its marketing/PR qualities. It is actually a special site in the northernmost point in the "Lashon/Lasin", chosen to mark for the tourists the Lowest Point on Earth. The site will include a visitors' center and a special monument. At the monument, the altitude between the Mediterranean level shall be marked and the words "The Lowest Point on Earth" shall be written in about 20 languages. (This is the place to which the Japanese will travel thousands of kilometers to photograph themselves)

The visitors' centre will include facilities and services such as audiovisual information about the LPOE, toilets, selling points for souvenirs, certificates of the Lowest Point on Earth, special postcards, tours and refreshments. It can also include a special Museum on the history of salt throughout the ages, etc.

Owing to the fact that the Lowest Point on Earth will be at the frontier itself, this will be the land Crossing Point of the LPOE. Access to the Lowest Point on Earth site can be from both sides of the Sea.

Problems for implementation:

This area is, on the Jordanian side, under the jurisdiction of the Jordan Valley Authority (JVA), and the Jordanian Ministry of Tourism has no standing here. The area is not well developed for tourism, and Jordan completed only 3-4 months ago the ring road along the coast. On the other hand, most of the natural attractions of the Dead Sea, are in the Jordanian side. In order to complicate matters, part of the northern section of the coast in the Israeli side, will fall under the jurisdiction of the Palestinian Authority.

The Jordanian JVA is primarily concerned with water, agriculture, energy and nature protection in their side of the Dead Sea, in that order. Tourism is not a priority for the JVA. We are still trying to present to them our concept for the Lowest Point on Earth and the trans-boundary Park, and to find some kind of partnership. This is being done in the framework of talks about all the Jordan River Valley along the border, from north to south, that is from the southern tip of the Lake of Galilee, to the outskirts of Eilat.

Without waiting for any agreement, private interests on both sides bought a boat to ply the waters of the Dead Sea from Ein Gedi to Wadi Arnon in the Jordanian side. They don't have up till now any Jordanian authorization to cross the sea boundary, to dock in the Jordanian side (no docking facilities exist, by the way), or even to sail along the Jordanian coast. But perhaps the private Jordanian partners will muster more leverage than

the Jordanian Ministry of Tourism, or at least have more interest in doing so. We shall surely know very soon.

IV. **The Naharayim region**, south of the Lake of Galilee, which we would like to see as a water and nature trans-boundary Park, and some kibutzim and moshavim in the area would like to see as a tourism complex including hotels, casino and other attractions. This is also being discussed in the framework of the talks about all the Jordan River Valley.

2. Egypt:

Bi-national projects:

We basically have not seriously started with some project on the ground, but the most probable is the linkage to Egypt of the possible (or impossible?) Aqaba/Eilat promenade or any other tourism link between Israel and Jordan, in order to create the famous "Riviera on the Red Sea".

Egypt has built some 6,000 rooms in the Sharm-El-Sheikh area and the road from that zone to Eilat is not a very good one. We would like to see improvements in that road, some kind of fast shuttle between Eilat and Sharm-El-Sheikh (be it by land, sea or air), and the establishment of regulations similar to the Aqaba/Eilat Free Tourism Zone in order to create a real tri-country attraction on the Red Sea, to be marketed by the three countries.

B. Multilateral talks:

1. The Regional Tourism Mechanism:

As you know, on November 1993, the Ministers of Tourism of Israel, Egypt and Turkey signed the Charter of the Eastern Mediterranean Tourism Association (EMTA), a regional tourism mechanism modeled upon PATA. The institution's geographical boundaries were designed to include Greece, Turkey, Cyprus, Lebanon, Syria, Jordan, Israel, Egypt and the Palestinian Autonomy.

Almost immediately, a problem arose when Turkey demanded that any new member countries (besides the three signatories) were to be accepted by unanimity. Both Egypt and Israel were opposed to accept this unanimity or consensus concept and stuck to the Charter, that clearly stipulates geographical boundaries within which any country located there has the **right** to be member of EMTA if it so wishes.

Agreement on a final text of the bylaws was thus stalled, as the Turkish Minister of Tourism who signed the Charter has been replaced three times in successive Turkish government reshufflings. In the meantime, changes occurred also in the Egyptian Ministry of Tourism.

Both Egypt and Israel tried to find a formula to provide a solution and we re-drafted the bylaws in order to clarify membership rules, give a solution to the unanimity clause and still stick to the Charter's spirit.

Meantime, the multilateral peace negotiations forum created by the Madrid Conference of Peace and called Regional Economic Development Working Group (REDWG) decided to create a Tourism Work Group, chaired by the government of Japan. At the meetings of this forum it was agreed on the need to create a regional institutional framework similar to EMTA, but the opinions were divided as to its character, structure and geographical scope.

And then.... (this is almost as a thriller!)..... surprise!, surprise!, surprise!..... At the end of the Casablanca Economic Summit, the leaders of that conference announce their determination to create a Regional Tourism Board comprising the North African, Middle Eastern and Gulf countries. It is unclear to all the participants in the Summit and to the participants in the REDWG what exactly does this mean.

In order to keep the sheep intact and the wolf satisfied Israel and Egypt are of the opinion that the EMTA framework can be expanded geographically to include the above mentioned regions, but that the EMTA structure of Government, Public and Private sectors is a very good one, as demonstrated by the PATA framework.

Finally, the US agreed with us and a proposal to form MEMTTA (Middle East-Mediterranean Travel and Tourism Association) was presented by the US private sector.

The situation now is that this Regional Tourism Mechanism will be further discussed in Eilat on May 14, on the basis of some adjustments presented by Japan. If the concept is accepted, we think that MEMTTA can fit the ideas behind the Casablanca declaration, and constitute an organization capable of **doing things** on a day-to-day basis 300 days per year. This concept of a regional mechanism implies annual membership fees to be paid by the governments, membership fees to be paid by public institutions and private sector enterprises from within and outside the region.

This matter will continue to be discussed in different forums till being able to announce the creation of the Regional Tourism Forum at the next Economic Summit, due to convene in Amman on October 1955.

Please do not publicize declarations like "Regional Mechanism mooted" or similar, because it only damages negotiations. Be assured that the moment we reach agreements, you will be informed.

2. Other matters discussed in the Regional Economic Development Working Group (REDWG) Committee on Tourism:

a) Tourism Manpower Training. The matters are, roughly: Do we need a regional school or schools for hotel and tourism training? At which level, etc. The last development is that the European Union was requested to send an expert to the region, to make a survey of needs and capacities and give recommendations accordingly.

b) Easing of procedures for border-crossing in the region. On this matter, the questions are, roughly: Is it possible at all, to do this? As border-crossing implies customs, security, immigration, health, police, transport and....also tourism, we need to have a

multi-ministerial approach. The last development is that this matter will be first discussed at the bi-lateral levels, and see what can be done...if at all.

d) Tourism marketing. Up till now, things are done only on bi-lateral basis, and not regional. We think that this is exactly the area for a MEMTTA action, but only at the image-building level.

Well, we think that this is about all the things being aired now. If new developments occur, we shall report. This is the place to tell you that Mrs. Hagit Ringel has been appointed to work as my right arm, and she certainly is. You can address any question also to her, as she participates in every negotiation and matter. This is also the place to thank you for your past and future co-operation.

Sincerely yours,

Mordechai Benari
Director
International Relations Department

**ORRICK, HERRINGTON
& SUTCLIFFE**

 599 Lexington Avenue
 New York, New York 10022
 Telephone: (212) 326-8800
 Facsimile: (212) 326-8900

APR 17 '95 PM 9:58

FACSIMILE COVER SHEET

PLEASE NOTE: The information contained in this facsimile transmission is confidential, and intended to be sent only to the stated recipient of the transmission, and therefore may be privileged. If the reader of this message is not the intended recipient or the intended recipient's agent, you are hereby notified that any review, dissemination, distribution or copying of the information contained in this facsimile transmission is prohibited. You are further asked to notify us of the error as soon as possible at the telephone number shown below and to return the facsimile documents to us immediately by mail at the address shown above. Thank you for your cooperation.

DATE: April 17, 1995

 NO. OF PAGES IN TRANSMISSION
 (including cover sheet):

PLEASE NOTE: If you do not receive all pages, please call (212) 326-8873 as soon as possible.

TO	COMPANY	TELEPHONE NO.	FACSIMILE NO.
David Harnik	Israel Gov't Tourist Corp.	011-972-2-663154	011-972-2-663159

FROM: Leon J. Bijou, Esq.	FLOOR: 29th	TELEPHONE: 212-326-8876
C-M/A: 2-348883/472		

TITLE OF DOCUMENT:

COMMENTS:

LAW OFFICES
ORRICK, HERRINGTON & SUTCLIFFE
599 LEXINGTON AVENUE
NEW YORK, NY 10022-6030
TELEPHONE: (212) 326-8900
TELECOPIER: (212) 326-8900

LOS ANGELES
NEW YORK 599 LEXINGTON AVENUE, NY 10022-6030
1180 AVENUE OF THE AMERICAS, NY 10019-0004
SACRAMENTO
SAN FRANCISCO
WASHINGTON, DC

MEMORANDUM

TO: The Jordan Rift Valley Steering Committee
FROM: Leon J. Bijou (LJB)
DATE: 17 April 1995
RE: Models for a Bi-National Legal Entity to Administer
Development of the Jordan Rift Valley

In considering various models for a bi-national legal entity to administer the projects that will be built in developing the Jordan Rift Valley, the following questions must be addressed:

What are the goals of the bi-national legal entity?

What powers must the entity have to accomplish those goals?

What decision-making and regulatory authority will be delegated to the entity?

What continuing contributions will Jordan and Israel make to the entity and what involvement will they have over the long-term?

How the two governments answer these questions will determine how that entity will be formed and documented and the powers it will be granted. In effect, the substance agreed to by the parties will dictate the form of the bi-national legal entity.

There are several options to be considered, ranging from a treaty expressing joint cooperation to the formation of a joint development authority with the power to regulate, own and operate, or contract with third parties to own and operate, infrastructure projects. A combination of these options may also be considered. (One example of how Jordan and Israel have solved a problem in a creative and mutually beneficial manner in the

Jordan Rift Valley is the cross-border agricultural arrangement at Zofar.) Obviously, each of the options noted below represents varying degrees of commitment, involvement, dedication to common goals and vision. And, all of these elements must be considered in light of the existing political realities and political perceptions.

The options outlined below are general in nature, are offered to help frame the discussions of the Steering Committee and are subject to further refinement. The options are listed in the order of increasing cooperation between the parties.

I. Treaty of Cooperation

Conceptually, a treaty of cooperation is simple. Pursuant to such a treaty, each side pledges its cooperation to develop the region as per an agreed upon plan such as the Jordan Rift Valley Master Plan (the "Master Plan"). Pursuant to the treaty, the Steering Committee can be made permanent and members may be assigned for specified terms. The Steering Committee could have scheduled meetings and be obligated to report on its progress to the respective governments. Each side could pledge to support projects in the region with its expertise and other logistical support, including access to borders and ports.

Consequently, each project that will be built pursuant to the agreed upon plan will be governed by the country in which it is built and subject to that country's foreign investment laws, regulatory structure, land use procedures, environmental regulations, etc.

In this model there is little investment required and little risk as both governments will remain separate and distinct without having delegated authority to a new entity. This advantage of this approach is that it extends the spirit of cooperation from both the Peace Treaty and the Master Plan to developing a region on an ongoing basis.

II. Credit Pooling Agency

A model that requires a greater degree of cooperation is one in which different institutions pool their resources to create a credit enhancing entity called a "credit pooling agency."

In this model, the two governments would form a separate entity and make contributions to it in specified percentages. This credit pooling agency could guarantee debt or provide subsidies to infrastructure projects which benefit either or both sides and which require a governmental guarantee or subsidy. One advantage to this approach is that by pooling their credit, each of the two countries will enjoy greater financial strength than they would otherwise, while the potential exposure of each country will be limited to the level of their respective contributions.

From a credit enhancement perspective, there is another advantage: by making a cash contribution to the credit pooling agency, the governments will create an entity with shared credit rating. If an agreement to advance funds were used instead of a

cash contribution, investors of obligations guaranteed by such an entity would likely base their credit evaluations on the weaker member that was obligated to make the contribution.

III. Joint Ventures with Third Parties

Another option is one based on models that are currently being used in building infrastructure projects in other emerging markets: contracting with a third party to build and transfer ("B/T"), build, own and transfer ("BOT") or build, own, operate and transfer ("BOOT"). The joint venture between Britain and France involving The Channel Tunnel (the "Tunnel") is one functional example.

Pursuant to a treaty, these countries agreed to enact the legislation necessary to undertake the project. Thereafter, both countries signed a Concession Agreement with Eurotunnel, a private corporation, which was funded through public and private offerings of equity and through loans made by an international consortium of banks. Pursuant to the Concession Agreement, Eurotunnel will own, operate and maintain the Tunnel and collect the revenues from it for 65 years after which the Tunnel and the revenue stream will revert to Britain and France.

Jordan and Israel could undertake such a venture for those infrastructure projects which will affect them jointly, even if not necessarily equally. For instance, a railroad that carries potash from the Dead Sea to the port at Aqaba - Eilat could benefit each country and, theoretically, be built, owned and operated and transferred back to Israel and Jordan.

In terms of financial risk to the parties, the approach of Britain and France is instructive. From the outset, it was determined that the project would be financed entirely by private capital and without dependence on government guarantees or loans. The risk of joint cooperation between the two countries can be deferred until the project is transferred back to the host countries.

IV. Joint Exercise of Powers Agency

The most far-reaching of these options demands greater involvement and commitment by the parties. It would require creating a separate legal entity, called a development authority, to which some powers could be delegated ranging from very little to a great deal, depending on the agreement of Jordan and Israel. The development authority could be modelled after the joint exercise of powers authorities that exist in the United States and are used to finance, develop, own or operate (but not necessarily all of these) single projects of joint benefit or several projects which benefit one or both of the creating governments. An example is the Port Authority of New York and New Jersey (the "Port Authority") which addresses regional transportation needs in the adjacent states of New York and New Jersey.

In 1921, New York and New Jersey recognized the mutual benefit they would derive by coordinating the development of the shared port area and agreed to form a legal entity that would build and own infrastructure in that area. By compact, the two states created a municipal corporation (a separate legal entity under U.S. law) which was granted the right to develop, own and operate revenue producing transportation facilities in the area. While the Port Authority began with a limited mandate to build bridges and tunnels, today its facilities include rail roads, a bus station, airports (including John F. Kennedy International Airport, LaGuardia Airport and Newark International Airport), marine terminals, railroad freight facilities and the World Trade Center. The authority raises funds for the improvement, construction or acquisition of its facilities on the basis of project revenues and its own credit.

Jordan and Israel could agree, by treaty, to form a development authority and to take the domestic legal actions necessary for its formal approval. In the treaty, the countries would specify: (i) the number of members to be appointed to the development authority by each country and their terms of office; (ii) when and where their meetings would be held; (iii) the decision-making process of the authority (i.e., a majority vote of the members); (iv) what law would govern activities of the development authority; (v) what contributions, if any, would be made by each government; and (vi) whether, and if so which, approvals would be needed from each government before the development authority were to take certain actions. The treaty would also enumerate the powers that would be granted to the development authority which could include the following powers: (i) to develop lands; (ii) to enter into contracts (which might include contracts with third parties to build, own, operate and transfer projects); (iii) to issue debt; (iv) to acquire and dispose of real or personal property; (v) to receive loans, contributions or grants in money, property, labor or things of value; (vi) to make loans; (vii) to assign or pledge any of its interests in mortgages, indentures or notes; (viii) to invest moneys; and (ix) to do other things necessary to accomplish its purposes.

In terms of the sovereign powers granted to the development authority, it is contemplated that only regulatory powers would be granted, which include licenses, permits and environmental matters, and not security or police powers. The development authority should begin with a limited, achievable goal and, after achieving that goal, expand into other sectors as the opportunities present themselves.

Obviously, the Jordan Rift Valley comprises an distinct region with many shared needs. One way to take advantage of this distinct region and to address the shared needs is to define an area and create in that area an environment which would encourage foreign investment similar to the approach used in a free trade zone. For example, it is possible to grant the development authority the power to approve all land use and other permits necessary for building infrastructure which would streamline the governmental permits and approvals process. Favorable foreign investment laws, accounting principles and a tax code could be enacted and made applicable to the authority's area.

One location within the Jordan Rift Valley where it would be most appropriate to consider a development authority is the common port area shared by Aqaba and Eilat. There are great political and economic incentives to promote the creation of a bi-national port authority

to administer this area. Politically, it could represent a new level of cooperation and commitment. Economically, such a development authority could help these cities allocate their precious resources in a way that would most efficiently address their many identical problems.

ישראל קולקט
בן סני
ישראל קולקט
סני וקס

ברוב
דוגמ
זמן
מחיר

התקן
מחיר
בן סני

מחיר
מחיר
מחיר
מחיר

מחיר
מחיר

לבר: לביה המחיר

רצ"ה קולקט
מחיר קולקט

מחיר יתק"ס בן המחיר
מחיר יתק"ס בן המחיר

מחיר המחיר
מחיר המחיר

מחיר

מחיר

מחיר

Joseph Vardi
12 Shamir St
Tel-Aviv 69693
Tel: 972-3-6417831
Fax: 972-3-6418565
March 27, 1995

Dear Mr Quteishat,
Mr Mulki told me yesterday that you will be heading the JRV committee. He also advised me to coordinate with you the planned study trip to the east side of the Dead Sea, in the context of the efforts to study the concept of the lowest Park On earth.

Until now we were in touch with Mr Haddadin in regard to this matter.

The trip was planned for the 27 of March , but since Mr Mulki is joining His Majesty to the U.S. it was suggested to move it to the 2nd of May until the 4th of May. However these dates are holidays in Israel therefore we suggest to have the trip on MAY 15TH TO MAY 17TH . PLEASE LET US KNOW AS SOON AS POSSIBLE IF THESE DATES ARE ACCEPTABLE TO YOU

I am now approaching you to request your assistance in this matter,

PARTICIPANTS:

The following members of the Israeli Peace Delegation are interested to take part in such a trip:

Elyakim Rubinstein , Head of the Israeli delegation to the peace talks.

Dan Perry, Director General of the Natural Reserve Authority

Moshe Cohanovsky, Head of the Border Committee

Joseph Vardi, Special advisor to the minister of foreign affairs and finance on regional development.

Rafael Benvenisti, senior Advisor to the minister of finance.

David Brodet, Director General Ministry of Finance

Eli Gonen, Director General Ministry of Tourism

Dedi Harnick, Director General Tourism Development Corporation

Oded Eran, Deputy Director General Ministry of Foreign Affairs

Elimelech Tenkin, park planner

Israel Galed, Director General National Park Authority

Shlomo Wax, Director General, Ministry of Telecommunications

The group is an excellent group, and it is very important to give them indoctrination regarding the concept of the Lowest Park On Earth that we are promoting for over a year now, in order to insure their interest and support.

From people who already visited the eastern side of the Dead Sea we learn that it is a magnificent area.

A ten pages article praising the area written by a group of experts who visited the area just appeared in the leading nature magazine of Israel.

I am sure that such a trip will be most fruitful and will contribute to the development of the concept and the awareness to it.

ARRANGEMENTS:

General Shpigel and the ministry of foreign affairs will take care of all arrangements as far as logistics are concerned (hotels, transportation, etc). they are in contact with General Mansur. I will appreciate if you at your side can assure with the general that the appropriate arrangements are being done.

Spouses will not accompany us

ITINERARY:

The following itinerary was suggested by Mr Haddadin:

Day 1:

09:00 - israeli team crosses at Safi crossing, Will be met by Jordanian Professionals

09:30 - Tour of Nabatean water works in:
* Wadi Tlah (beginning of Wadi Araba)
* Wadi khneizeereh
* Wadi Feifa

11:45 - Tour of Wadi Hasa, Nage' and Safi
* Irrigation Works
* Archeological sites
Lunch at the Arab Potash Company

15:00 - Tour of the Lisan, Mazra'a and Mujib fan,
* archaeological remains in Lisan
* Lot cave in Ein Sikkin (Mazra'a)
* Drive up the Dead Sea shore to Mujib fan

17:30 - Arrival at Dead Sea Spa Hotel

2nd Day:

7:00 - Breakfast

8:15 - Tour of streams including Zerqa Maien, Zara springs, and the natural reserve.

13:15 - Lunch at Dead Sea Spa Hotel

14:45 - Drive north and then east up the escarpment to Mount Nebo
* North shore
* Sweima
* Rama and Kafrein

- * Mount Nebo
- * Madaba

17:50 - Arrival at Hotel in Amman

3rd Day:

9:00 - Drive south of Amman

- * Dheeban and the Mujib escarpment
- * Um Rassas

13:00 - Picnic Lunch

14:00 - Drive to Jeresh

Drive to King Hussein Bridge

END OF PROGRAM

In addition to the above program which was suggested by Mr Haddadin we would like to ask that to the extent it is possible the following sites will be added to the program

Twachin e-Sukkar, Lot Sanctuary, Numeira, Wadi Numiera canyon

Tulliat el Gassul, Wadi Karak, Canyon and Wadi Karak geological gateway, old road approach to Karak, Karak castle and cemetery

Mukawer- old village and visitor center, khirbet el Mushnaka

I realize that in the limited time we will not be able to see all these places, so I leave in your hands to decide upon the exact itinerary.

All of us are looking with great expectations to this visit.

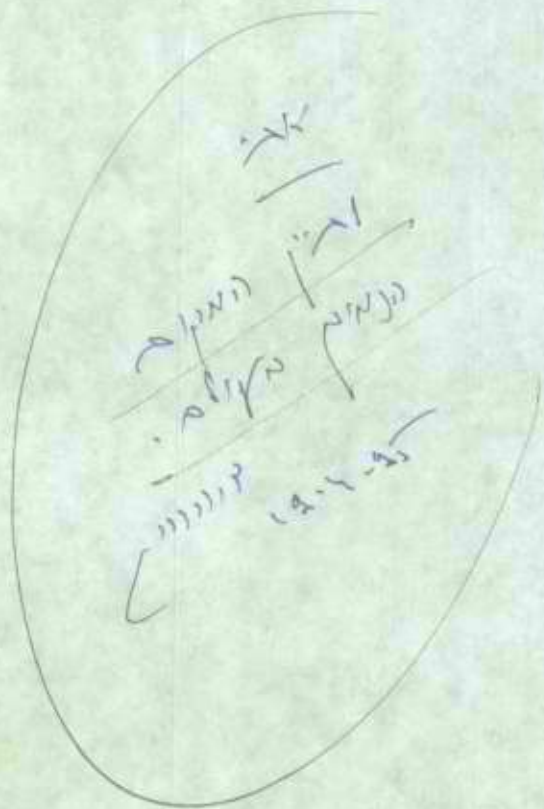
Looking forward to see you soon,

Yours,

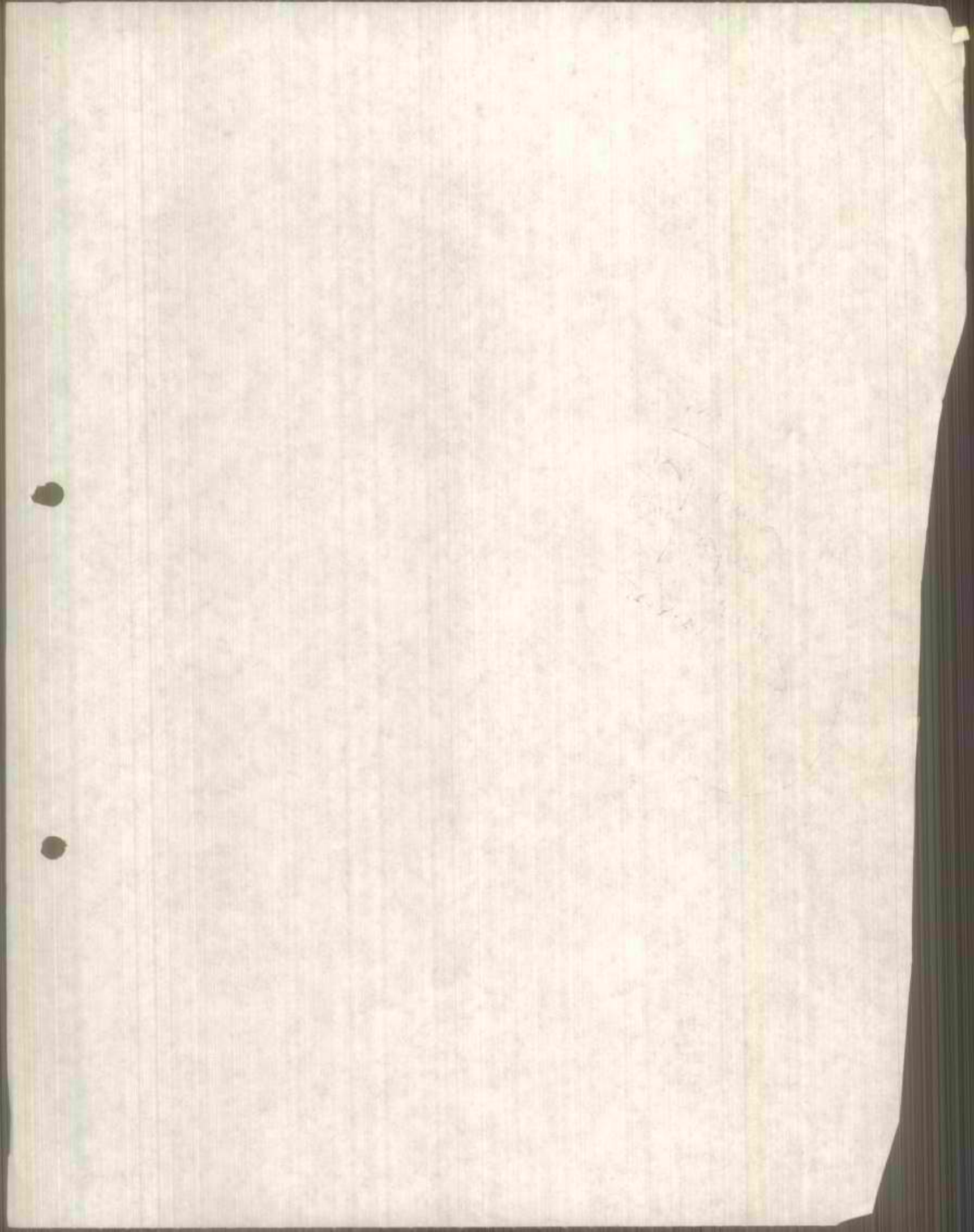
Yossi Vardi

2-4
 1-2
 3-4
 5-6
 7-8
 9-10
 11-12
 13-14
 15-16
 17-18
 19-20
 21-22
 23-24
 25-26
 27-28
 29-30
 31-32
 33-34
 35-36
 37-38
 39-40
 41-42
 43-44
 45-46
 47-48
 49-50
 51-52
 53-54
 55-56
 57-58
 59-60
 61-62
 63-64
 65-66
 67-68
 69-70
 71-72
 73-74
 75-76
 77-78
 79-80
 81-82
 83-84
 85-86
 87-88
 89-90
 91-92
 93-94
 95-96
 97-98
 99-100

100-110
 110-120
 120-130
 130-140
 140-150
 150-160
 160-170
 170-180
 180-190
 190-200
 200-210
 210-220
 220-230
 230-240
 240-250
 250-260
 260-270
 270-280
 280-290
 290-300
 300-310
 310-320
 320-330
 330-340
 340-350
 350-360
 360-370
 370-380
 380-390
 390-400
 400-410
 410-420
 420-430
 430-440
 440-450
 450-460
 460-470
 470-480
 480-490
 490-500

100-110
 110-120
 120-130
 130-140
 140-150
 150-160
 160-170
 170-180
 180-190
 190-200
 200-210
 210-220
 220-230
 230-240
 240-250
 250-260
 260-270
 270-280
 280-290
 290-300
 300-310
 310-320
 320-330
 330-340
 340-350
 350-360
 360-370
 370-380
 380-390
 390-400
 400-410
 410-420
 420-430
 430-440
 440-450
 450-460
 460-470
 470-480
 480-490
 490-500

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ה' ניסן תשנ"ה
5 באפריל 1995
ת. 95-38538

המקום הנמוך בעולם - ישיבה מיום 3.4.95

נוכחים: ד. הרניק, א. כהן, ו. אלברנס - חמ"ת
מ. ריגל, כ. פינץ-קדמי, מ. פלג-גבאי - מ. התיירות
י. שחף - חב' כלכלית, מ.א. תמר
ז. טמקין, נ. פפאי - ת.י.ק פרויקטים
ד. מעיין - מינהלת הנגב
ר. סיוון - יועצת תיירות
מ. אשל - גרפיקאי ויועץ
ש. אהרנסון - אדריכל

1. בחירת סמל

הוגשו 33 הצעות (ע"י 5 גרפיקאים).
ההצעות שזכו: מס' 29 (I), 24 (II). שתיהן של הגרפיקאי דוד שפירא.
ההתקשרות תהיה עם הגרפיקאי הזוכה, והוא יתבקש להכניס תיקונים בסמל ולהגיש וריאציות על הנושא.

2. בחירה בין חלופות המקום הנמוך בעולם

הוצגה חלופת מעבר הגבול היבשתי הפוטנציאלי על הסוללה שתוקם בגבול הצפוני של בריכה מס' 6 של מפעלי ים המלח. גבולות הבריכה עדיין אינם מוגדרים.
מוצע לפעול להקמת האטרקציה במעבר היבשתי, ועד להקמתה להפעיל חלופה זמנית וזמינה יותר.

משרד התיירות ייזום דיון ברמת מנכ"לים בין משרד התיירות למפעלי ים המלח, לסיכום עקרוני על שת"פ. במידה ויושג סיכום ייערכו בדיקות היתכנות לחלופת המעבר היבשתי - לטווח הארוך, ולחלופת התעלה (כולל ההשלכות על אזור מצדה, שם תהיה החנייה והיציאה בשאטל לאתר) - לטווח הקצר.
החומר לצורך פגישת המנכ"לים יוגש ע"י צוות המתכננים לאחר פסח.

3. תכנון נקודות גובה פני הים בשתי הירידות לפארק

שלמה אהרונסון יסכם את פרטי התכנון לגבי הירידה מצפון עם החמ"ת (ארי כהן), ולגבי הירידה מדרום עם המינהלה (נגב)

4. נקודות תצפית לאורך כביש 90

צוות התכנון המצומצם יאתר מס' נקודות על ציר כביש 90, ביניהן נקודות תצפית מתאימות ונקודת כניסה לפארק - אלה בנבדל מנקודת הגובה אפס, שתצויין גרפית. המקומות המאוחרים יוצגו בפני צוות ההיגוי.

5. פיתוח באזור עין בוקק - חמי זוהר

זורקין מציע לפתח בעין-בוקק טיילת תוכנית ומספר אטרקציות (מעין מוזיאון פתוח), וכן לפתח עורף מדברי נגיש לרכב, סמוך למתחם המלונאות, שימש את אורחי המלונות לצורך טיולים.

כמבוא לדיון במדיניות פיתוח כוללת לחבל ים המלח, ירוכז ע"י ארי כהן החומר הקיים על האזור ויוצג בפני צוות ההיגוי.

רשמה: מרב פלג-גבאי

העתק: למשתתפים

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 4/4/95
מספרנו: 953

סיכום שיפוט הצעות לונגו "הפארק הנמוך בעולם"
חמ"ת 3/4/95

השתתפו ה"ה: דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת
משה ריגל - סמנכ"ל מ. התיירות
דני מעיין - מנהל המינהלה לפיתוח התיירות בנגב
שלמה אהרונסון - אדריכל
יובל שחף - מזכיר מוא"ז "תמר"
כרמית קדמי - משרד התיירות
ויקטור אלבראנס
זאב טמקין - מרכז הפרוייקט
ארי כהן - סמנכ"ל תכנון חמ"ת
מאיר אשל - גרפיקאי
רנה סיוון - יועץ המתשה.

1. נערך סינון ראשוני אנונימי של 33 הצעות שהוגשו ע"י 5 גרפיקאים.
2. נערכה הצבעה על 12 הצעות סופיות שנותרו בלא זיהוי לגרפיקאי.
3. נבחרו 2 הצעות של הגרפיקאים.
לאחר זיהוי ההצעה למציע - הגרפיקאי הוא מר דוד שפירא מירושלים
ל-2 הלוגו שנבחרו.
4. מר שפירא יתבקש להגיש מספר וריאציות על בסיס 2 ההצעות שנבחרו
("אי קטן" ו"נשתה לחיים").
5. ההצעות הסופיות המתוקנות יובאו להחלטה סופית במליאת ועדת ההיגוי
של הפארק הנמוך בעולם.

רשם: ויקטור אלבראנס.

העתק: למשתתפים.

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 4.4.95
מספרנו: 1074

לכבוד
מר דוד שפירא
שחף - דוד שפירא
ירושלים

הנדון **לוגו "פארק הנמוך בעולם"**

אני שמח להודיעך, כי ועדת השיפוט בחרה בשתי הצעות שלך למקום ראשון ושני בתחרות הלוגו ל"פארק הנמוך בעולם" שערכנו.

במקום הראשון הצעתך "נשתה לחיים".

במקום השני הצעתך "אי קטן".

אבקש להגיש לנו מספר חלופות להצעות עם תיקונים קטנים ובאפשרות לתוספת כיתוב.

בברכה,
דוד הרניק, מנכ"ל
צ.הוני

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 14 במרץ 1995
מספרנו: 1035

סיכום ישיבה בנושא המקום הנמוך ביותר בעולם מ- 14.3.95

משתתפים: דדי הרניק, ויקטור אלבראנס, ארי כהן, זאב טמקין, אריק קודלר

1. החלופות למיקום המקום הנמוך הן:
  - א. בסמוך למצדה.
  - ב. עין גדי.
  - ג. הלשון.
  - ד. אזור עין בוקק.
2. חלופה נוספת שעלתה לאחר פגישה עם אורי בן נון היא לאורך הסוללה הדרומית בצמוד לבריכה מסי' 6 בהמשך לסוללה הירדנית כאשר המקום יהיה נקודת החיבור בין הסוללה הירדנית לסוללה הישראלית. השותפים הנוספים לחלופה זו הם מפעלי ים המלח והירדנים (אם יסכימו).
3. השלב הבא להמשך העבודה הוא קבלת נתונים על עלות וזמינות תוך מתן דגש לעובדה כי ניתן לבצע את הפרוייקט ללא השותפים הירדנים.
4. ארי כהן וזאב טמקין יכינו תכנית למיפוי אזור ים המלח.

טו

רשם: אריק קודלר

תפוצה: משתתפים

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 5 במרץ 1995
מספרנו: 1011

לכבוד
גבי כרמית פינץ קדמי
ס/מנהל המחלקה
לתיכנון פיסי
משרד התיירות

שלום רב,

הנדון: צוות היגוי הפארק הנמוך בעולם
מכתבך מיום 31 בינואר 95

הריני מאשר קבלת מכתבך הנ"ל.

בברכה,

דוד הרניק, מנכ"ל
י"ה

העתקים: אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
משה ריגל, משרד התיירות

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

אגף תכנון וכלכלה
31 בינואר 1995
ל' שבט תשנ"ה
ת. 95-43248

אני
אנחנו
אנחנו
אני

לכבוד
מר דוד הרניק
מנכ"ל חמ"ת
רחוב קרן היסוד 38
ירושלים, 91026

א.נ.,

הנדון: צוות היגוי הפארק הנמוך בעולם

1. מנכ"ל משרד התיירות, מר אלי גונן, במכתבו מיום 5.9.94 מינה אותי לרכז את צוות ההיגוי של הפארק הנמוך בעולם.
2. לאחרונה ארעו מס' מקרים שהחמ"ת לקחה על עצמה לארגן ולבצע מספר עניינים בנושא זה, אשר לא רק שלא שותפתי בהם, בתור מרכזת הצוות, אלא שאף לא נמניתי על המכותבים על מנת שאדע על הדברים.
3. אני לא רואה את תפקידי מסתכם ברישום פרוטוקולים של ישיבות ועדת היגוי מורחבת.
4. במידה וברצון החמ"ת לרכז את הנושא, אפנה את תפקידי כמרכזת הצוות אולם ברצוני לקבל הודעה על כך.
5. בכל אופן, אשמח לרכז ולתרום לתכנון ולצוות ההיגוי בעבודה משותפת ובתיאום.

בכבוד רב,

כרמית קדמי
ס/מנהל המחלקה לתיכנון פיס

העתק:
מר אלי גונן, מנכ"ל
מר משה ריגל, סמנכ"ל לתכנון ופיתוח

סניף
מזרח
101
1995, מרץ, 1
001027.DOC

101

התקן
התקן
התקן

לכבוד
ישראל גלית
מנכ"ל
שלום ישראל/דני

לכבוד
דני מעיין
מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בגב

האיש, אשר קורות חייו מצוייב, הינו בעל ידע בנושאים ארכיאולוגיים. כושר נשיאה של אתרים
ופיתוח אתרים ארכיאולוגיים.

כומץ ע"י משרד החוץ האמריקאי (הנב' אשר אירחה המשלחת הישראלית - ירדנית בארה"ב).
הנושא חשוב גם להמשך המעורבות של ארה"ב בנושא הפארק הנמוך.

מציע להעסיק האיש במשך חודשיים במסגרת משולבת של ר.ג.ל, מצדה + קומראן והפארק הנמוך
בעולם.

מדובר בסכום של כ- \$ 4,000 לכל התקופה.

וא התיחסותך!

העתק: ד"ר י. ורדי

במידה,
זאכטסקין

וזמרון שלום,
 מהו החומר שאותו ע"י טיני והטלפון אי
 נגן קודם החיים של כלל לא
 שמה ~~החומר~~ ע"י לראש להנה
 פקידה רשות המצוה או לטוב
 ה ~~החומר~~ ~~החומר~~ ~~החומר~~ ~~החומר~~
 אני מקט כ גרונק ע אמר
 ו/א ושאר אדם, ושאר שלום, עמו גלוי
 אר אטמור השלום קטור החומר
 הוא מלון ודג מחנה
 ו/ו דג מחנה אוקוס
 (10.01.95)
 הבטתי לאלהא ע"י ע"י ע"י ע"י
 זאא!

דומה נכנס
 15/12/95

06 MAR '95 11:51 FROM J UARDI

PAGE.08:

2 FEB '95 4:23 FROM J UARDI

MAIL ROOM

MICHAEL A. MORSE

1126 E. 59th Street
Department of History
The University of Chicago
Chicago IL 60637 USA
(312) 373-1394
email: mmorse@midway.uchicago.edu

EDUCATION

University of Chicago. Ph.D. candidate, History of Science.

University of Cambridge. M.Phil., Archaeology (Archaeological Heritage Management and Museums), High Pass. 1993.

Princeton University. A.B., Anthropology. *Suavia Cum Laude*. 1991.

WORK EXPERIENCE

The Field Museum of Natural History, Volunteer. 5/94-present. (Organize, index, and store documents relating to archaeological field projects).

Whipple Museum for the History of Science, Volunteer, 6/93. (Planned layout for exhibition on the Paris World's Fair of 1900).

Center for the Study of Sport in Society, Intern, Fall, 1991. (Advised colleges on how to maintain integrity in athletic programs and authored guide on gender and race sensitivity for broadcasters).

Museum of Broadcasting, Intern, Summer 1989. (Researched history of sports broadcasting for major exhibition).

Museum Mile Street Festival, Administrative Assistant, 1985-1987. (Booked street performers, coordinated volunteers).

ACTIVITIES

Archaeological Field Research

- University of Athens, Kandoni-Koufouvounos, Cyprus, Summer 1994.
- Escuela Superior Politécnica del Litoral, Raul Alto, Ecuador, Summer 1990.
- Barbwatch, Isle of Mull, Scotland, Summer 1987.
- Center for American Archeology, Kampsville, IL, Summer 1986.
- National Federation of Temple Youth, Tel Lachish, Israel, Summer 1985.

The Daily Princetonian (1988-1990), Sports Editor, 1990.

High School Baseball (New York and Chicago), Umpire, 1992-present.

PUBLICATIONS

1992 Sport as a Model for Cultural Interaction: The Classic Maya Ball Game. *Journal of Sport and Social Issues* 16(1):34-48.

1994 Seeking an Ethical Balance in Archaeological Practice in Ecuador. *Journal of Anthropological Research* 50:169-182.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

21 בפברואר 1995
ת. 95-43129

23-02-1995

לשם	מס' תעודת זהות

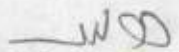
סיכום ישיבה בנושא הפארק הנמוך מיום 14.2.95

השתתפו: ✓

מ.ריגל, ו.אלברנס, א.כהן, ד.מעין, י.שחף, ז.טמקין, נ.פפאי,
ש.אהרון סון, א.רז, א.נחליאלי

1. המתכננים יערכו בדיקה עם מפעלי ים המלח באשר להיתכנות תכנונית, הנדסית ותפעולית לחלופת התעלה וחלופת אזור המצדה והדרכים לשתוף פעולה הנדרשים לצורך כך.
2. לגבי החלופת התעלה יש לבדוק את אפשרויות הפיתוח השונות דהיינו:
  - א. חניה באיזור המצדה ושימוש במתקן ההמתנה הממוזג של המצדה.
  - ב. חניה בקרבת התעלה ופתרונות ההמתנה האפשריים באזור כולל כירוי, הצלפה מזוג וכו'.
  - ג. אפשרויות אחרות אם יש.
3. צוות התכנון מתבקש להתעדכן בנושא התוכניות השונות שנעשות לגבי איזור ים המלח ולשלבן במידת הצורך בתכנון.
4. תערך בדיקה בנושא עבודת האיסטרטגיה השיווקית למלונות ים המלח הנערכת ע"י חב' יעד עבור מינהל השיווק במשרד התיירות. במידת הצורך נבקש להרחיב את העבודה לבדיקה ויצירה של איסטרטגיה שיווקית לפארק הנמוך.
5. זורקין יציע קריטריונים ומשקלות לבחינת שלושת החלופות כולל נושא מקוריות, הקמה, (יזם או מימון ציבורי מלא) תפעול וכו'.
6. הישיבה הבאה נקבעת ל-5 שבועות ממועד ישיבה זו. מועד מדוייק יקבע בקרוב. חומר לישיבה יוגש מקסימון 5 ימים לפיני מועד הפגישה:

רשמה:

כרמית קדמי פינץ
סגן/ממונה לתכנון פיזי

לשם א. ריגל
מ. ריגל
התעלה הנמוכה

ירושלים: 15.2.95
מספרנו: 444

אל: מנכ"ל חמ"ת

הנדון: עקרונות לתוכנית עבודה לפארק הנמוך בעולם

- לפארק אין גבולות ברורים ומסומנים ואין גדרות.
- לפארק לפחות 2-3 כניסות ראשיות
- הפארק הוא מחרוזת של אירועים טבעיים ונופיים ברובם.
- רוב מרכיבי המחרוזת - טבעיים ונופיים - מצויים ופתוחים לקהל.
- חסר הסבר/ הכוונה/ שילוט/ הגברת החוויה.
- "הנקודה הנמוכה בעולם" הוא מרכיב מרכזי בחויה.
- כדי להבינה - צריך להתייחס לנקודות האפס.
- כדי לגבש תוכנית פיתוח שמוגבלת מטבעה גם בתקציבים מומלץ:

שלב א': להגדיר התחלה/ סוף ושיא במחרוזת ולהבליט הקשר בניהם לאורך המחרוזת. (בעיקר שילוט והכוונה לקיים).

שלב ב': פיתוח והבלטה של תופעות ומוקדים קיימים ויחודיים לאורך הציר (המחרוזת).

שלב ג': פיתוח אתרים חדשים לאורך הציר.

שלב א' שיתוכנן ויבוצע בשנים 6-95 כולל:

- א. נקודת אפס (או מצפור לנקודת אפס) בציר מירושלים.
- ב. נקודת אפס בציר מערד.
- ג. "הנקודה הנמוכה בעולם".
- ד. שילוט והכוונה בצירים (כל 100 מ' מינוס) ולאורך חוף ים המלח למוקדים ולתופעות יחודיות.

בלא מקורות תקציביים חיצוניים לחמ"ת / מינהלת הנגב אינני מציע להוסיף פרויקטים לשלב א'.

בברכה,

ויקטור אלבראנס
סמנכ"ל שיווק

העתק: ועדת ההיגוי
צוות התכנון

ת"ר יום השנה

התקום הנ"ל בלבד

29.1.95

אל: 99

לד: זינגל

הפנק: לזיקון - פרויקט מוסדות בנות

1. לזיקון מבקש הפנק עבור רשת מוסדות הפנקים ורשת
עמיתים בישראל.

2. ברשת ממוסדות - 4 מוסדות.

- א. חברת הפנקים והמוסדות.
- ב. רשת הפנק
- ג. רשת ביטוח
- ד. רשת של מוסדות לקנייה.
- ה. רשת ביטוח בישראל.

3. סיכומי עמיתים:

- 9000 על 2 כסף - פרויקט - מוסדות.
- 9000 רשת הפנק - מוסדות - עמיתים.
- 9000 רשת ביטוח - רשת לקנייה מוסדות - עמיתים.
- רשת של מוסדות - מוסדות.
- רשת ביטוח בישראל - עמיתים מוסדות - עמיתים.

4. לזיקון מבקש את עבורה בלבד כסף ואים מוסדות
עמיתים בישראל.

5. ליום בלבד יומן כסף 30 על מוסדות כסף
עמיתים על 5000 על + עמיתים + מוסדות.

Handwritten notes in the top left corner, including the date 29.1.95 and various illegible scribbles.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 3 בינואר 1995
מספרנו: 46

החברה הממשלתית לתיירות

דו"ח ביצוע תקציב המינהלה בשנת המאזן 1994

והצעת תקציב הוצאות המינהלה לשנת 1995

פרטים	תקציב 1994	הוצאות 1994	שעור הנצוע	הצעה לתקציב 1994
משכורות ונלוות	3,310	3,211	970	4,010
שכ"ד	330	331	100.3	440
משרדיות	175	232	132.6	200
אחזקת המשרדים	170	249	146.5	210
ביטוח	40	47	117.5	60
טלפון, דואר ומשלוחים	200	140	70.0	140
אשל, נסיעות וכבודים	120	153	127.5	160
אחזקת כלי רכב	200	315	157.5	175
דירקטוריון	45	76	168.9	135
שכ"ט ייעוץ משפטי	100	87	87.0	100
שכ"ט רואי חשבון	100	100	100.0	100
שכ"ט בקורת פנים	75	92	122.7	100
שכ"ט ניהול מח' הכספים וחשבונות	260	278	106.9	330
שכ"ט ייעוץ מקצועי	400	311	77.8	375
מיחשוב	150	144	96.0	165
השתלמויות ומנויים	175	86	49.2	100
קרן הלוואות עובדים	150	150	100.0	200
סה"כ	6,000	6,002	100.3	7,000

קבוצה חדשה

6. לא ציינת את מחיר הימין הרגורף ואת אסמ'ס של
במסגרת הנווה ב 14.2.95 וכל 6 ריניים את
היג'ס ורני גרין.

7. אכלה גם לחק הרצל את אית'ה - הנקב 3-3.

8. פורט 5 רח' אני מביט ממזר ג'וליא. (למול
7:00 אל ומזר המל'ה).

9. עד עתה לול הר' ימי לול ב'האל'ה
למול 10:11.

10. להלכה.

אית'ה

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 3 בינואר 1995
מספרנו: 46

החברה הממשלתית לתיירות

דו"ח ביצוע תקציב המינהלה כשנת המאזן 1994

והצעת תקציב הוצאות המינהלה לשנת 1995

פרטים	תקציב 1994	הוצאות 1994	שעור הנצוע	הצעה לתקציב 1994
משכורות ונלוות	3,310	3,211	970	4,010
שכ"ד	330	331	100.3	440
משרדיות	175	232	132.6	200
אחזקת המשרדים	170	249	146.5	210
ביטוח	40	47	117.5	60
טלפון, דואר ומשלוחים	200	140	70.0	140
אשל, נסיעות וכבודים	120	153	127.5	160
אחזקת כלי רכב	200	315	157.5	175
דירקטוריון	45	76	168.9	135
שכ"ט ייעוץ משפטי	100	87	87.0	100
שכ"ט רואי חשבון	100	100	100.0	100
שכ"ט בקורת פנים	75	92	122.7	100
שכ"ט ניהול מח' הכספים ותשכונות	260	278	106.9	330
שכ"ט ייעוץ מקצועי	400	311	77.8	375
מיחשוב	150	144	96.0	165
השתלמויות ומנויים	175	86	49.2	100
קרן הלוואות עובדים	150	150	100.0	200
סה"כ	6,000	6,002	100.3	7,000

גל
הגל
אשר

כ"ב שבט תשנ"ה
23 בינואר 1995

משרד התיירות
ירושלים
המנהל הכללי
דואר 23
23-01-1995

לכבוד
מר משה ריגל
יו"ר צוות היגוי
ים המלח - המקום הנמוך בעולם

שלום רב,

הנדון: הרחבת צוות היגוי ים המלח - הפארק הנמוך בעולם

הנני להודיע כי לצוות ההיגוי שבנדון יתווספו נציגי הגופים הבאים:

- מר בצלאל טביב - מועצה מקומית ערד.
- מר דנון יצחק/איריס כוכבי - מועצה אזורית מגילות.
- גב' רחל מרחב - רשות הגנים הלאומיים.
- מר שמוליק שפירא - רשות שמורות הטבע.
- מר אפרים שלאין - המשרד לאיכות הסביבה.

בברכה,

א. גונן

- העתק: מר עוזי ברעם
- מר שבי שי
- מר דדי הרניק
- מר בצלאל טביב
- מר דנון יצחק/איריס כוכבי - מועצה אזורית מגילות
- גב' רחל מרחב - רשות הגנים הלאומיים
- מר שמוליק שפירא - רשות שמורות הטבע
- מר אפרים שלאין - המשרד לאיכות הסביבה
- שר התיירות
- המשנה למנכ"ל משרד התיירות
- מנכ"ל חמ"ת
- מועצה מקומית ערד

সে. এফ. এ.

ירושלים: 22.1.95
מספרנו: 960

לכבוד
 מר משה ריגל - סמנכ"ל משרד התיירות
 מר יואב גבעתי - ראש המועצה האזורית "תמר"
 מר דני מעיין - מנהל המינהלה לפתוח התיירות בנגב
 אדר' שלמה אהרונסון - אדריכל הפרוייקט
 גב' רנה סיון - יועצת חמ"ת

הנדון: בחירת לוגו "המקום הנמוך בעולם"

בהמשך להחלטת ועדת ההיגוי לפרוייקט אני מזמין אתכם להשתתף עימי בוועדה לבחירת הלוגו.

החמ"ת פנתה בכתב באמצעות מר ויקטור אלבראנס ל-6 מעצבים בבקשה להגיש הצעותיהם לעיצוב הלוגו עפ"י מפרט מוגדר (מצורף העתק הפניה).

צוות המקום הנמוך בעולם מתכנס לישיבה נחמ"ת בירושלים ב-14.2.95 בשעה 14:00 ובתום הדיון יוצגו ההצעות ויבחר הלוגו.

בברכה, ז. הייני

דוד הרניק, מנכ"ל

העתק: מר ויקטור אלבראנס - כאן
 מר זאב טמקין

ירושלים: 18/1/95
מספרנו: 178

סיכום סיור המקום הנמוך בעולם (17/1/95)

השתתפו ה"ה: דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת.
זאב טמקין - ת.י.ק. פרויקטים.
אדריכל שלמה אהרונסון.
דני מעיין - מנכ"ל מנהלת הנגב.
יובל שחף - מוא"ז תמר.
ארי כהן - סמנכ"ל תכנון חמ"ת.
ויקטור אלבראנס - סמנכ"ל שיווק.

א. איתור המקום הנמוך בעולם:

3 חלופות:

דרום האגם
צאלים
עין גדי

לבחון החלופות מבחינה פיזור התיירות ויצירת מוקד נוסף, מבחינה תשתית, הנדסית ותקציבית.
בתוך חודש יתקיים דיון נוסף לדיון בחלופות.

ב. צירי הירידה לים המלח:

לצאת לתכנון מפורט על נקודה אחת בכל ציר:

ציר ערד ים המלח - בנקודת 0.

ציר ירושלים ים המלח - נקודת מצפור גובה 0.

במקביל תכנון כולל של כל אחד מהצירים עם אוסף הנקודות לאורכו.

התכנון ע"י אדריכל שלמה אהרונסון והזמנת התכנון תהיה ע"י החמ"ת. לגבי תכנון באזור מינהלת הנגב תערך התחשבות נפרדת בין החמ"ת למינהלת.

ג. ציר לאורך ים המלח:

המתכננים יגישו הצעה מפורטת לפיתוח נקודות לאורך הציר עם המלצות לסדר קדימויות עפ"י קריטריונים מוסכמים.

רשם: ויקטור אלבראנס.

העתק: למשתתפים.

התעלה
התעלה
התעלה

15 ינואר, 1995
0400013.DOC

נמ
כ"ר

סיור להכרת פרויקט הפארק הנמוך בעולס

משתתפים בסיור: משה ריגל, דדי הרניק, שבי שי, יובל שחף, דני מעיין, שלמה אהרונוסון, יוסי ורדי, ויקטור אלברנס, ארי כהן.

הסיור יתקיים ביום ג' 17/1/95, להלן לויז לסיור:

1 אהרונוסון
2 ריגל
3 30
4 40
5 ויקטור
6 60
7 70
8 80
9 90
10 100

יובל
אלברנס

08:00 - יציאה ממשד הח.מ.ת, רח' קרן היסוד 38, ירושלים.
סיור לאורך ציר ירושלים - ים המלח (אכסנית השומרוני הטוב, נקודת האפס).

08:45 - צומת אלמוג.

09:00 - חוף לידו, חוף קדרון.

10:30 - שייט לאזור הלשון.

13:00 - עין בוקק, מחנה העובדים בסדום.

14:30 - ארוחת צהריים.

16:00 - מוקד עין גדי.

18:00 - חזרה צפויה לירושלים.

ההזמנה אישית, מספר המקומות בשיט מוגבל.

תפוצה:
משתתפים בסיור.

3 / 22-23 / 21

סיוע צהרם ים המלח

מיקוד 65273

האביון טיין - למה למה למה

רח' החשמונאים 58, תל-אביב, מיקוד: 65273 טל. 03-6850075, פקס. 03-6850076
58 HACHASHMONAIM ST., TEL-AVIV, 65273 TEL. 03-6850075 FAX: 03-6850076

ירושלים: 1.1.95
מספרנו: 900

לכבוד
מר יואל בן - נוך
מנכ"ל מפעלי ים המלח
באר שבע

הנדון: ים המלח - הפארק הנמוך בעולם

משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, המינהלה לפתוח התיירות בנגב, מוא"ז תמר והחברה לפתוח חוף ים המלח בתאום ושיתוף רשות שמורות הטבע ורשות הגנים הלאומיים עוסקים בתכנון ראשוני של הפארק הנמוך בעולם.

במסגרת זו אנו בוחנים גם חלופות למיקום הנקודה של "המקום הנמוך בעולם" והנושא נבחן בראיה תכנונית, תיירותית והנדסית כאחד.

הנושא נבחן גם במסגרת שיתוף פעולה ישראלי ירדני. לצורך זה אנו מבקשים לתאם עמכם התכנון הכולל ולהעזר בידע שלכם בבחינה ההנדסית של החלופות.

מר זאב טמקין (זורקין) משמש כמנהל הפרוייקט מטעמנו ואדריכל שלמה אהרונסון הוא אדריכל הפרוייקט.

אנא אישורך ושם איש הקשר מטעמכם אליו נחקש במטרה להקים הפרוייקט בשיתוף פעולה עמכם ועם כל הגורמים באזור ים המלח.

בברכה,
דוד הרניק, מנכ"ל

העחק: מר זאב טמקין

ת"ר
המלח
הנמוך

לכבוד

דני מעיין
מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב

דוד הרניק
מנכ"ל החמ"ת

הנדון: ים המלח - המקום הנמוך בעולם

עיינתי בחוברת שהוכנה ע"י המנהלה לפיתוח התיירות בנגב בנדון.
להמשך הטיפול בעניין, אני מציע את הפעולות כדלקמן:

1. יוקם צוות היגוי בו יכללו הנציגים כדלקמן:
  - משרד התיירות - יו"ר
  - נציג חמ"ת
  - נציג מנהלת הנגב
  - נציג המועצה האזורית תמר
  - נציג החל"פ ים המלח

תפקידו של צוות ההיגוי יהיה לקבוע את האתגרות ונקודות הפיתוח לאורך הצירים המוצעים, בואכה המקום הנמוך בעולם.

2. הביצוע לציר המוליך מערד לכיוון ים-המלח יהיה באחריות המנהלה לפיתוח התיירות בנגב.
3. הביצוע לציר המוליך מירושלים לים-המלח, יהיה באחריות החמ"ת וזאת, לאחר קבלת הנחיות ממשרד התיירות לגבי אזורים ומקומות שיש לגביהם רגישות פוליטית.
4. התכנון המפורט לגבי אתגרות ונקודות לאורך שני הצירים יעשה ע"י אדריכל שלמה אהרונסון וצוותו.
5. לאחר החלטות סופיות של צוות ההיגוי, כאמור, תוצאנה לאדריכל הזמנות לתכנון מפורט לגבי אתגרות ונקודות זמינות.

בברכה,

אלי גונן
מנכ"ל משרד התיירות

העתקים:
יו"ר צוות ההיגוי
ראש המועצה האזורית
מנכ"ל החל"פ

התפוסה
המלח
9/3
15.1.94
מ.ד. א. א.

סיכום ישיבת ועדת היגוי-הפארק הנמוך בעולם

הוצגו שני נושאים עקריים לטיפול:

- א. נקודת המקום הנמוך ביותר בעולם - 4 חלופות.
- ב. הצעות לטיפול בצירי הירידה לים המלח - נקודות תצפית עיצוב אדר' לאורך הציר וכו'.

הוחלט:

1. מיקום האתר צריך לאפשר הקמתו בצורה עצמאית ובלתי תלויה בירדנים או בפלשתינאים.
2. ועדת ההיגוי תצא לסיור באתרים המוצעים ע"י המתכננים, על מנת לבחור בחלופה המועדפת על הועדה.
3. צוות התכנון יכין פרוגרמה ראשונית לאתר המקום הנמוך בעולם לגבי 4 החלופות, כולל הערכה ראשונית של עלויות ובדיקת ישימות.
4. בצירי הירידה לים המלח הוחלט לפתח נקודת תצפית (מצפור) בכל אחד מהצירים. הנקודה שנבחרה לביצוע היא נקודת ה-0 (גובה פני הים) על המתכננים להגיש הצעה פיתוח בנושא.
5. השפה שתקבל במצפורים אלה תהיה בכל המצפורים המוצעים לאורך הפארק.
6. החמ"ת ומינהלת הנגב במשותף יערכו תחרות יוצרים (גרפיקאים) לגבי הכנת "הלוגו" לפארק. המתכננים יכינו מפרט לצורך התחרות.
7. יש לבדוק את משמעות מכירת כי"ל לגורמים פרטיים על פיתוח התיירות האזור.

רשמה: כרמית פינץ קדמי

תפוצה: חברי ועדת היגוי

משרד התיירות
המנהל הכללי

סיכום דיון בראשות מנכ"ל משרד התיירות מיום ד' 30.11.94

השתתפו ה"ה

משרד התיירות	: אלי גונן, משה ריגל
המשרד לאיכות הסביבה:	ישראל פלג, דרור
חמ"ת	: דדי הרניק
רג"ל	: ישראל גלעד, אמיר ראובני
"תיק" פרויקטים	: זאב טמקין

1. הפארק הנמוך בעולם

משרד התיירות יוביל הפרוייקט באמצעות המנהלה לפיתוח התיירות בנגב והחברה הממשלתית לתיירות, ובשיתוף המשרד לאיכות הסביבה, רשות שמורות הטבע, רשות הגנים הלאומיים. ירכז הפרוייקט זאב טמקין.

2. פארק ימי באילת

אזור ים סוף יהיה באוריינטציה תיירותית. המשרד לאיכות הסביבה יוביל הפרוייקט באמצעות רשות שמורות הטבע ובשיתוף משרד התיירות.

מסגרת תקצוב כוללת - 3 מליון דולאר משותפת למשרד איכות הסביבה ומשרד התיירות, לשם עריכת סקרים ובדיקות בשלבים ראשוניים, וסימון פרויקטים תיירותיים מובהקים.

3. יש לגבש רשימת פרויקטים על ים המלח ואילת ולהתכנס תוך שבועיים, על-מנת להגיע להחלטה בדבר סיווג וסדרי עדיפות הפרוייקטים.

רשמה רות

רשמה: רות אקראי

28 נובמבר, 1994
03300009.DOC

לכבוד
מר משה ריגל
יו"ר צוות הגוי הפארק הנמוך בעולם
ירושלים

שלום משה !

בהמשך לשיחתנו, רצ"ב הצעות לפעולות ופרוייקטים משותפים לישראל וירדן במסגרת הפארק הנמוך בעולם.

1. קידום סקרים ומחקרים משותפים ויצירת בסיס נתונים משותף לצרכי תכנון וניהול הפארק.
2. קידום תכנון כולל של הפארק.
3. עיצוב נופי ותכני של דרכי פארק משותפות
ציר ירושלים - ים המלח - עמאן
ציר ערד - ים המלח - כרך
4. איתור מקום סמלי, הנקודה הנמוכה בעולם כנקודה משותפת לישראל וירדן.
5. הכשרת דרך תיירות באזור חלשון כדרך פארק בין ישראל לירדן.
6. קיום סמינר בינ"ל בנושאי ים המלח.
7. חילופי משלחות חוקרים בין שתי המדינות.
8. חילופי משלחות בין ישראל לירדן לחפירות ארכיאולוגיות בתחומי הפארק.
9. הכשרת מעגנים והקמת קו שיט משותף למוקדי בענין המכרזים בים המלח.
10. קיום ארועים בינ"ל בים המלח להכרזה על הקמת הפארק המשותף בים המלח.

הצגת:

אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות

דדי הרניק - מנכ"ל ח.מ.ת

דני מעיין - מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב.

הרש"ר 9/3
ח"ר

מס' 198
מדינת ישראל
משרד התיירות
הרש"ר

אגף תכנון וכלכלה
כ"ד כסלו תשנ"ה
27 בנובמבר 1994
ת. 94-20947

אל: מר אלי גונן, מנכ"ל

הנדון: דו"ח סיור בארה"ב

1. בחסות משרד החוץ האמריקאי הזמינה רשות הגנים הלאומיים בארה"ב משלחת ישראלית ומשלחת ירדנית לסיור ודיונים במטרה להביא לשיתוף פעולה ישראלי ירדני בהקמת פארקים דו-לאומיים. הסיור נמשך כ-15 יום כאשר למעלה ממחיצתו הוקדשה לטיסות ממקום למקום.

2. הסיורים

במסגרת הסיור ביקרנו ב-3 פארקים וכן במרכז התכנון וההדרכה של רשות הגנים האמריקאית. סיור בשמורת האלמוגים בפלורידה בוטל עקב סערה עזה.

הפארק הראשון בו ביקרנו היה מסה ורדה בדרום קולורדו בו נמצאו כפרים אינדיאניים מלפני 1000-600 שנה המתאפיינים בבניית קבוצות מבנים בתוך שקעים בסלע. המקום נבחר כנראה ע"י האמריקאים עקב "דמיונו" לפטרה ומשום מה נראה להם שיש בכך גם דמיון למצדה. הדגש בפארק זה הוא על שימור "משאבי תרבות" של התושבים האינדיאניים המקוריים באזור.

הפארק השני הוא קיהוגה הנמצא ליד קליבלנד באוהיו. פארק זה כולל בשיטחו איזורים עירוניים, כפרים, קרקעות פרטיות ושטחים המוחכרים ע"י הפארק לחקלאים. פארק זה הוא דגם יחודי לטיפול במצב של ריבוי רשויות ובעלויות במסגרת הפעלה משותפת.

הפארק השלישי היה אברגליידס בפלורידה הדומה במידה רבה לשמורת החולה אך בשטח של 2 מיליון דונם. נראה כי פארק זה הוא חוויה לחובבי טבע בלבד ובכל מקרה רוב שיטחו אינו נגיש לציבור.

בנוסף לפארקים ביקרנו במרכז ההדרכה והתיכנון של רשות הגנים האמריקאית בהרפרס פרי. לא נשאר אלא לקנא באמצעים העומדים לרשותם שם.

3. מסקנות מהסיורים בפארקים:

–ככלל הפארקים מתוקצבים ובחלקם הגדול לא גובים דמי כניסה. אין כל אוריינטציה עיסקית/כלכלית ולפעמים אף להיפך.

במקרים בודדים מופעלים זכיינים למלונאות, חנויות וכו' אך גם פעילות זו שנויה שם במחלוקת.

לפארקים מסוימים אגודות ידידים העוסקות בעיקר בהכנת חומר הסברה לתיירים כאשר הרווחים מיועדים לפיתוח נושאים מוגדרים בפארק. היקף פעילות זו קטן מאוד.

–לפארקים אין אוריינטציה תיירותית אלא אוריינטציה של שימור משאבי טבע ותרבות. מכאן נגזרת מדיניות של שיווק ופיתוח תיירותי ברמות נמוכות.

תוצאה נוספת היא הגבלת מספר מבקרים ואף סגירה כללית של אתרים כאשר יש חשש לשחיקת האתר. אין בדר"כ נסיונות למתן פתרונות אחרים שיאפשרו היקף ביקורים גדול יותר.

4. הצד הירדני

מהצד הירדני השתתפו 3 נציגים ובפלורידה הצטרפו שניים נוספים.

3 הנציגים הראשונים לקחו כבר חלק בשיחות בעקבה כאשר אחד מייצג את משרד התיירות הירדני, השני אחראי לפרוייקט נאות המדבר אזרק והשלישי נציג משרד החקלאות והמים שלמעשה אין לו כל ידיעה או קשר לתיירות. בפלורידה הצטרפו סגן מושל עקבה שהוא בעל סמכויות נרחבות ביותר באיזור (כולל הבעלות על הקרקעות) וכן מנהל המעבדה הימית בעקבה.

במהלך הסיור נוצרו קשרים אישיים טובים מאוד עם הירדנים.

הירדנים נתנו סקירה על פרוייקט אזרק הנמצא צפונית מזרחית לעמאן ועל פעילות המעבדה הימית בעקבה. כן ניתנה סקירה כללית על מגמות הפיתוח התיירותי בעקבה.

בעיקרון מתוכנן פיתוח רצועת חוף של כ-6 ק"מ מדרום לנמל ומצפון לאיזור התעשייה. חלק גדול מחוף הים ברצועה זו יוכרז כשמורת טבע ובחלקה לא תותר כניסה לתיירים אלא לחוקרים בלבד.

מצב האלמוגים באיזור זה מעולה ואין סימנים לפגיעה בהם. הירדנים מדגישים שיעדיפו פחות תיירים על פגיעה באוצרות הטבע וההיסטוריה לא רק בעקבה אלא בכל ירדן.

לאורך רצועת החוף הנ"ל מתוכננת בניה בשלבים של בתי מלון במרחק של לפחות 100 מטר מהחוף. הבניה לאורך החוף תהיה נמוכה כאשר בהרים שמעליה מתוכננת בניה גבוהה יותר גם למגורים.

בסך הכל מתוכננים עד 2000 חדרי מלון. בהרים מתוכנן מרכז גולף של 138 חורים שיושקה במי הביוב המטוהרים של עקבה.

הנושא של 3 מיליון הדולרים יועלה כנראה ע"י דניס רוס ומחלקת המדינה בדיון הטרילטראלי הצפוי בעוד כשבועיים בבריסל.

המלצות

1. בעיקרון מומלץ להמשיך ולהתקדם מצידנו בתיכנון ופיתוח ולא להמתין להצטרפות הירדנית. ברור גם כי בשלב הראשון, בעיקר בים-המלח, כל היתרונות הם עבורנו והירדנים חסרי תשתיות מספיקות שיאפשרו יתרונות כלכליים. במצב זה לא ברור עד כמה ירצו הירדנים להאיץ את פעילותם.
2. מומלץ לפנות מיידית למשרד לאיכות הסביבה המייצג כנראה את המדינה בשיחות בבריסל ולתאם יצוג של משרד התיירות. יש להכין רשימת פרויקטים בהיקף של למעלה מ-3 מיליון דולר בבקשה למימון פעולות לקראת הקמת פארקים משותפים בעיקר בים המלח.
3. מומלץ לפעול מיידית להקמת מסגרת קבועה לשיחות ולתיאום בין שתי המדינות בנושא הפארק הנמוך בעולם.
4. בשלב זה יש ליצור מסגרת של חילופי חוקרים ובני נוער משני הצדדים שידונו וילמדו נושאים הקשורים לאיזור ים-המלח. בשלב שני מוצע להקים מרכז הדרכה משותף לישראל וירדן.
5. מומלץ להזמין את המשלחת הירדנית לביקור בישראל עוד לפני הקמת מסגרות פורמאליות.
6. יש להתחיל בדיון עם רשות הגנים בארה"ב בנסיון ליצור קשר של אתרים תאומים בין פארקים שם לפארקים דומים באופיים אצלנו ואולי גם בירדן (מסה ורדה - מרשה - פטרה).
7. יש לפנות לרשויות בארה"ב בבקשה לממן השתלמויות של אנשי החמ"ת הרג"ל והרש"ט במרכז ההדרכה והתיכנון בהרפרס פרי. מסגרות כאלו קיימות עם מדינות אחרות וממומנות ע"י A.I.D.

בברכה,

גדעון שניר
סמנכ"ל ומנהל אגף כלכלה ומימון

העתק: מר שבי שי, המשנה למנכ"ל
מר דדי הרניק, מנכ"ל החמ"ת

$\frac{\text{מחיר} \cdot \text{כמות}}{\text{מחיר}}$
 מחיר
 כמות
 מחיר

2/5
 30/4
 $\frac{27.4}{29.4-9}$

ר"ב חנניה פסלור ז"ל

הוצאה
 ש"מ רב אריאל אהרן

27.3.95 - הוצאה
 הוצאה 900 במסגרת יום הולדת

(א) אשתו ר' אהרן
 6417831
 (ב)

רשימת תפוצה: בריכה, אונן, ערן ופרה, התיק, צוריקין, אקס.

Mr Joseph Vardi

Fax No: 00972 3 6418565

February 04, 1995

Dear Yossi,

It was good to hear from you. I have raised with Dr Mulki the subject of the intended visit by you and your colleagues to the shortly before the date of the trip.

The itinerary suggested in your fax will have to be corrected as there is no access by road to the Karak - Madaba road from the Dead Sea shore up Wadi Mujib. We propose the following itinerary:

Monday, March 27:

09:00 - Israeli team crosses at Safi crossing, will be met by Jordanian professionals.

09:30

11:30 - Tour of Nabatean water works in:
* Wadi Tlah (beginning of Wadi Araba)
* Wadi Khneizeereh
* Wadi Feifa

11:45

13:00 - Tour of Wadi Hasa, Nage' and Safi
* Irrigation works
* Archaeological sites
Lunch at the Arab Potash Company.

15:00

17:00 - Tour of Lisan, Mazra'a and Mujib fan
* Archaeological remains in Lisan
* Lot's cave in Ein Sikkin (Mazra'a)
* drive up the Dead Sea shore to Mujib fan

17:30 - Arrival at Dead Sea Spa Hotel
* Free evening

Tuesday, March 28:

07:00

08.00 - Breakfast

08:15

13:00 - Tour of streams including Zerqa Maien, Zara springs, and the natural reserve.

13:15

14:30 - Lunch at Dead Sea Spa Hotel

14:45

17:00 - Drive north and then east up the escarpment to Mount Nebo

- * North shore
- * Sweima
- * Rama and Kafrein
- * Mount Nebo
- * Madaba

17:50 - Arrival at Hotel in Amman.

- Free evening, tour of Amman

- Private dinner at Dr Haddadin's house (participation to be decided).

Wednesday, March 29:

08:00

09:00 - Drive south of Amman:

- * Dheeban and the Mujib escarpment
- * Um Rassas

13:00 - Picnic lunch.

14:00 - Drive to Jerash

18:00 - Return to Hotel

20:00 - Dinner hosted by (to be decided).

Thursday, March 30:

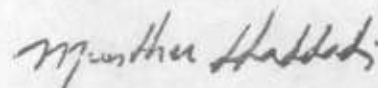
9:00 - Departure via King Hussein Bridge.

(END OF PROGRAM)

Yossi,

The above program is tentative and can be adjusted to meet your goals. Please advise if there will be other participants, especially spouses. Please also advise if you need assistance in hotel reservation.

Best regards.

Munther J Haddadin

Handwritten notes in the top left corner, including the number 46 and some illegible scribbles.

21 נובמבר, 1994

החברה הממשלתית להיינויות

דו"ח

27 1- 1994

לכבוד
 מר צבי הרניק
 מנכ"ל ח.מ.ת.
 ת.ד. 2645 ירושלים 91026

א.נ.,

מצ"ב דו"ח סיור לימודי בנושא הפארק הנמוך בעולם, לעיוןך.

 צבי הרניק
 זאב טמקין

הפארק הנמוך בעולם דו"ח סיור לימודי 7-19/11/94

בסיור לקחו חלק משלחות מישראל וירדן.

בללי:

פארקים דו לאומיים, הינם מודל לשיתוף פעולה בין מדינות, למטרות שמירה וטיפוח משאבי הסביבה ופיתוח תיירות. (תקציר מצ"ב - נספח מס' 1)

במהלך השיחות בין ישראל לירדן, הועלו רעיונות להקמת פארקים דו-לאומיים במפרץ אילת ובים המלח.

לקידום רעיונות אלה, יזמה ממשלת ארה"ב באמצעות מחלקת המדינה ורשות הפארקים, סיור לימודי משלחות מישראל וירדן לשלושה פארקים המייצגים גישות תכנון וניהול המותאמות לסביבות אופייניות למצאי הקיים במפרץ אילת ובים המלח.

Mesa Verde - פארק שנושאו העיקרי שרידים ארכיאולוגיים של אוכלוסיות מקומיות (שבטי אינדיאנים) שאכלסו את האזור במאה הראשונה לספירה.
מאמץ רב מוקדש בפארק למחקר שימור והצגת שרידי התרבות למבקרי הפארק.

Cuyahoga - הפארק מצוי במדינת אוהיו, בין הערים קליבלנד לעקרון, בסביבה עירונית צפופה.

הפארק מהווה מודל לתכנון וניהול אתר, בו מתקיימים שימושים רבים ומגוונים, הכוללים: אזורי מגורים, תיירות ומסחר, שטחי חקלאות, שטחים לספורט ולנופש פעיל ופארקים עירוניים.

במסגרת הפארק, נערכת פעולה לשיקום איכות הנהר המרכזי, שהיה לאחד הנהרות המזוהמים בארה"ב, נשמרים שרידים הסטורים המציינים ראשית התיישבות האדם הלבן באזור ונשמרים המשאבים הטבעיים.

Biscayne - הפארק מהווה מודל לפארק ימי שנושאו העיקרי שמורת אלמוגים.

Everglades - הפארק מהווה מודל לשמורת ביצות ושמורה ימית.

(הסיור בשמורות אלה נקטע בשל מזג אוויר קשה).

בסיום הסיור התקיימה פגישה במחלקת המדינה בווישינגטון, בהשתתפות הצוות האמריקאי העוסק בנושא, במסגרת המשותפת לארה"ב ישראל וירדן.

במהלך הסיור, באופן שוטף ובמשך שני ימי דיונים מרוכזים, נערכה סדנה משותפת למשלחות מישראל וירדן ולנציגים מארה"ב לקידום נושא הפארקים במפרץ אילת ובים המלח. במפרץ אילת, נערך במהלך השיחות שקדמו לחתימת הסכם השלום בין ירדן לישראל, מסמך ראשוני משותף לשתי המדינות.

בנושא פארק ים המלח, החלו הדיונים המעשיים במהלך הסיור.

ברמה המקצועית, הושגה הבנה רבה בין משלחות ישראל וירדן לגבי היעדים והפעולות לקידום הפארק באזור ים המלח.

ברמה הפורמלית, נמנעה המשלחת הירדנית מגיבוש סיכום משותף, הסיבות להימנעות המשלחת הירדנית הינם השטחים הנתונים לדיון בין ישראל לרשות הפלסטינית בצפון ים המלח.

אי לכך הוחלט בין הצדדים, כי ההבנה שהושגה תוצג כהצעה של משלחת ישראל עליה תגיב המשלחת הירדנית בהקדם, (הצעת משלחת ישראל מצ"ב - נספח מס' 2) לאחר תגובת המשלחת הירדנית תגובש הצעה משותפת לאישור ממשלות ישראל וירדן. ממשלת ארה"ב, בדרג האחראי לנושא במחלקת המדינה וברשות הפארקים, הביעה המשך מחויבות לקידום הפארקים המשותפים. הנושא יועלה לדיון ע"י ממשלת ארה"ב במפגש המשותף לארה"ב ישראל וירדן, האמור להתקיים בחודש דצמבר בבריסל.

מרכז הנושא ברשות הפארקים, ביקש לקבל הן מישראל והן מירדן הצעות לפרויקטים משותפים הניתנים לביצוע מידי במפרץ אילת ובים המלח, בהיקף כולל של שלושה מליון דולר.

סיכום:

1. קידום רעיון הפארק הנמוך בעולם כפארק דו-לאומי, מחייב סיכום ברמה הפוליטית תוך התייחסות לנושא הפלשתיני.
2. יישום רעיון הפארק, מחייב מעורבות בתכניות הפיתוח הכוללות לאזור, בעיקר בנושאי מים, ייצוב פני ים המלח וקשרי תחבורה.
3. הרעיון כולו זוכה לתמיכה איתנה של ממשלת ארה"ב ונראה כבעל פוטנציאל רב לגיוס כספים מארגונים וחברות בינלאומיות, להם עניין ישיר ועקיף בקידום הרעיון.
4. הפארק מוגדר כמסגרת לניהול משאבי טבע ותרבות ולפיתוח תשתית משותפת. בנושאי הפיתוח הכלכלי, מומלץ לעסוק במסגרת נפרדת. הפיתוח התיירותי הכלכלי יתואם וייהנה מהתשתית שתפותח בפארק.

השתתפו בסידור:

משלחת ישראל

ישראל גלעד - מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים.
גדעון שניר - סמנכ"ל משרד התיירות.
דן פרי - מנכ"ל רשות שמורות הטבע (באופן חלקי).
רוני מלכה - מנכ"ל מחוז אילת רשות שמורות הטבע.
זאב טמקין - מנהל פרויקט - הפארק הנמוך בעולם.

משלחת ירדן:

משתתפים חמישה נציגים ירדנים
2 המייצגים את אזורי עקבה -
המזכיר הכללי של מחוז עקבה.
מנהל המעבדה הימית בעקבה.

3 המייצגים את אזור ים המלח -
נציג משרד התיירות
נציג הרשות לפיתוח בקעת הירדן.
מתכנן סביבתי

תפוצה:

מנכ"ל משרד התיירות
צוות היגוי "הפארק הנמוך בעולם"
צבי הרניק - מנכ"ל ח.מ.ת.

רשם: זאב טמקין

1 ON 1001

TRANSFRONTIER PARKS FOR THE CONSERVATION OF HERITAGE AND RURAL ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE MIDDLE EAST

Summary: Parks that meet on international borders are found in over seventy locations around the world and involve sixty five countries. Border parks, transfrontier parks and international peace parks are created in recognition of a vested interest, common concern and joint responsibility for the conservation and management of shared cultural and natural heritage often predating modern boundary designations and disputes. Strategic benefits and cost effectiveness in coordinated resource protection, management and development can be demonstrated with the creation of borderline parks. In addition, there are political and cultural benefits in heritage protection which promotes joint understanding and cooperation while strengthening ties between peoples. Such designations have been successfully used to reduce boundary tensions and/or resolve territorial disputes in many world regions. The enhancement of security, economic conditions and social stability and status of transboundary people and communities within transfrontier parks provides additional benefits. International attention and resources are focussed on special protected areas designated as World Heritage Sites under the World Heritage Convention (136 State Parties). Measurable economic returns accrue in rural areas as a result of the designation, protection, and the appropriate development of nationally and internationally significant parks and protected areas through domestic and international tourism. Local park employment, sales, cottage industries, guides, private sector investment and related transportation, lodging and food services provide otherwise unavailable income generating opportunities.

Introduction: The United States is acknowledged as creating the world's first international, or transfrontier park (Glacier-Waterton International Peace Park) with Canada in 1932. The last disputed boundary of the United States was resolved in 1963 with the creation of the Chamaisal transfrontier cultural park with Mexico on the Texas border. The concept of border parks, transfrontier parks and international peace parks spread widely in the last fifty years to sixty five countries. The inventory of now over 70 such areas in North America, Asia, Europe and Africa "indicates the extent, value and applicability of the concept of border parks and illustrates their future potential" (The World Conservation Union, 1990).

A few specific examples of recognition of shared transboundary cultural and/or natural heritage addressed by contiguous borderline parks include: Serengeti/Maasai Mara (ecosystem protection in Kenya-Tanzania); the Darien/Los Katios NPs (live stock disease control between Panama and Columbia); Lanjak Entimau/Gunung Bentuang (military security zone between Malaysia and Indonesia); German-Luxembourg park (reconciliation and improved international relations post WW II); internationally designated wetland sites and nature reserves of the Wadden Sea (trinational advisory committee management by Germany, Denmark and the Netherlands). Additional transfrontier parks which are proposed and/or in process to address a variety of cultural, environmental, political boundary issues include: the Beringian Heritage Park endorsed by the Presidents of the United States and Russia to recognize shared ancient and living cultures as well as shared ecosystems of the Bering Land Bridge region; the San Juan River International Park for Peace, between Nicaragua and Costa Rica (to ease recent military and rural migration tensions); The Ruta Maya International Peace Park on the Mexican, Guatemalan and Belize borders to protect pre-Columbian archeological sites and rain forest ecosystems; under discussion is the DeMilitarized Zone (DMZ) park between North and South Korea; the Evros River International Peace Park between Turkey and Greece was endorsed by the respective Presidents to ease border tensions and protect shared wetlands.

The Function and Values of Transfrontier Parks: Borderline parks have three primary functions:

- The protection and effective management of shared historical and living natural resources;

- The preservation and enhancement of cultural values including the protection of transboundary people and life styles; and
- The promotion of peace and understanding

The protection of cultural and/or natural heritage resources and the provision of opportunities for economic development and environmental awareness through tourism are the objectives of most national parks and similar protected areas. Both can be enhanced by international and/or transboundary approaches to policy making and management. Simple cost and management efficiencies can be achieved by the definition and adoption of complimentary action plans, development and functions. Enhanced regional revenues can be generated by jointly facilitating and coordinating transboundary tourism, services and investments. A shared concern and responsibility for protecting heritage resources can stabilize regional land use patterns, reduce unpremeditated development and environmental impacts and increase social and economic status of the inhabitants.

The traditional life styles and values of people living within and near borderline parks can enhance the protection of heritage resources. Community participation in park management and the provision of related services reduces cost burdens to government, induces pride in protection and strengthens traditional values. For cultures which may be now sedentary, but formerly moved freely through the region not recognizing or acknowledging boundaries, larger transfrontier parks provide a buffer to urbanization and conflicting values. Destination point tourism can generate significant regional income in rural areas without necessarily requiring unwanted and unexpected alterations of life style and landscape. In the U.S., over 12 national parks generate over \$100 million/yr in rural areas and over 20 additional national park areas generate over \$10 million/yr each, based on a tourism rather than an industrial or manufacturing economy.

It has been demonstrated that transfrontier heritage parks established in disputed territories or zones of conflict can serve to reduce a military presence, reduce and sometimes shift military actions to less inflammatory locations and demonstrate non-military methods of dispute avoidance and resolution. Numerous precedence exists for eventual boundary dispute resolution through the establishment of borderline parks. World Heritage Sites provide international recognition and attention and focus possibilities for international cooperation, positive interaction and a reduction of uncertain conditions.

Cooperative Relations with the United States National Park Service: The National Park Service (NPS) has cooperated with most of the over 145 nations with national parks, similar protected areas and national systems of designated cultural heritage; it has trained the large majority of current national park system directors worldwide. NPS is normally supported in its international technical assistance, training and infrastructure development activities by reimbursement from recipient governments, bilateral assistance agencies (eg. US AID), multilateral organizations such as development banks and United Nations agencies and non-governmental organizations. NPS provides assistance in park and protected natural and cultural area planning, sustainable development, training in all aspects of heritage management, community relations, public awareness, conservation education, visitor services and concession operations and specialized aspects of historic preservation and natural resource management. Illustrative examples of NPS multiyear cooperative programs with other nations include the assessment, planning, design and development of the Asir National Park, Saudi Arabia; park planning and development of infrastructure of the Sri Lankan, Thai, Costa Rican and Panamanian park services; the planning of the Agra Cultural Heritage Park (Taj Mahal) and the Sarnath Buddhist Archeological Park in India; and development of model interpretive programs in India, Kenya and Bulgaria. At the request of other governments, NPS trains over 300 park managers per year in the US and overseas.

In the mid 1960's, NPS sent six senior park professionals to Jordan under the auspices of USAID to work with host country counterparts in preparing management plans for Petra, Jarash, Amman Visitor Center and other sites. The project was curtailed by the Six Day War prior to the project's intended completion. Over the last decade, NPS has trained numerous Israeli park officials in the US.

Considerations for Cooperation for the Establishment and Management of Borderline Park(s) in Israel and Jordan: A variety of actions are proposed for consideration. Subject to available funds, NPS prepared to assist to the extent possible.

- Agreement in principle and concept that Borderline Park(s) are appropriate, feasible and in selected instances applicable in Jordan and Israel. Discussions to be held among the parties and NPS, April, 1994. Identify potential sites for consideration.
- Preparation of general agreement/resolution/statement to be signed by vested interest parties outlining purpose, objectives, responsibilities and schedule in creating one or more transfrontier parks.
- Israel to accede to, or ratify the Convention Concerning the Protection of World Cultural and Natural Heritage.
- Establish joint mechanism (Transfrontier Heritage Commission, Authority, Management Board) to direct, coordinate and implement actions necessary for the establishment, management and operation of selected transfrontier heritage parks.
- Public statements of intent reflecting the nature of and concern for shared heritage resources of regional and international significance.
- Assess and identify preliminary resource management, protection and compatible development needs.
- Joint preparation of an action plan with statement of complimentary management objectives, priorities and responsibilities.
- Seek international cooperation/assistance as appropriate and/or necessary.
- Appropriate representatives participate in joint planning and management study of selected US transfrontier parks and archeological parks.
- Prepare joint concept, and/or general management plan(s) including community involvement and incentives, related income generation opportunities and requirements, regional planning integration and staffing and training requirements for selected transfrontier site(s).
- Seek international recognition (eg. World Heritage Site status) as appropriate.

2 ON 100J

THE DEAD SEA TRANSBOUNDARY PARK - THE ISRAELI PROPOSAL
November 16, 1994

INTRODUCTION

The Dead Sea is located on the Rift Valley, midway between the capitals of Israel and Jordan, near the main populated areas and tourist destinations of the two countries. The Dead Sea and its surrounding desert areas include the combination of cultural and natural resources that are unique and fundamental to human history.

The Dead Sea itself is extremely unique, as the lowest place on the face of the earth. The extraordinary geological, mineralogical and biological characteristics of the Sea further define its importance. Along the shores of the Sea are found natural mineral springs with proven benefits for health and beauty. These resources, and others, provide the opportunity for developing extensive tourism.

In the desert surrounding the Dead Sea there are numerous sites of significant natural resources, such as geological formations, geomorphological formations, desert oasis, and rare flora and fauna.

The initial steps of mankind out of Africa went through the Rift Valley. The Dead Sea is therefore surrounded by highly significant archeological sites that document this early history of man. Many of the sites in the area also reflect the beginnings of monotheistic religion.

Israel and Jordan have a common responsibility in preserving the natural and cultural resources of this critical area. The preservation of these resources will create the basis of sustainable development, which could lead to significant benefits for the residents of both countries.

GOALS

Israel and Jordan will act together in establishing a transboundary park in the Dead Sea area. The park will be named "The Dead Sea International Park - The Lowest Place On Earth". The establishment of the park will create the atmosphere for extensive cooperation and coordination and the implementation of joint programs and activities between Israel and Jordan. The cooperative nature of the management of this park shall not infringe on the national sovereignty of each partner over its respective component. The specific goals are as follows:

1. To act together in order to preserve the environment of the area.
2. To act together in order to stabilize the water level of the Dead Sea.

3. To act together to preserve the cultural heritage sites of the area.

4. To act together to promote tourism in the area.

RECOMMENDED ACTIONS FOR COOPERATION BETWEEN ISRAEL AND JORDAN

In order to achieve the Goals, a permanent joint steering committee is recommended. The steering committee will identify the park policies including planning, coordination and joint activities and developments. The recommended actions should include:

1. To define the study area in order to determine future boundaries.

2. To establish transportation, communication and infrastructure links within the park between the two countries.

3. To establish a survey of the scenic and natural assets and the archeological and historic sites in the study area.

4. To create a joint data base for planning and managing the park.

5. To form a joint framework for research and study of subjects unique to the Dead Sea.

6. To host international seminars regarding the Dead Sea.

7. To formulate joint regulations and frameworks for preserving the unique assets of the park.

In order to demonstrate commitment and progress, short term actions such as the following are recommended:

1. To identify a joint symbolic location as the benchmark for the lowest point on earth.

2. To exchange information and research from both sides.

3. To exchange youth group programs in connection with the park.

BUDGET, SCHEDULE, AND INTERNATIONAL PARTICIPATION

It is recommended that both parties continue to encourage the participation of the United States, as well as other nations and international organizations in the process. Both Israel and Jordan will allocate resources for the project and will seek the participation of other funding sources. It is recommended that a group from both countries be convened in one month to comment on and finalize this paper.

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ז' כסלו תשנ"ה
10 בנובמבר 1994
ת. 94-23609

אנא
לממשלת ישראל
21.12.94.

מחלקת התיירות
מזכיר
אנא
21.11.94
תל אביב

39
11-11-94
394

אל: מר נוח כינרתי, עוזר שר הבטחון להתיישבות

הנדון: סיור לבחינת חלופה ל"נקודת המקום הנמוך בעולם"

במסגרת הדיונים הבינלאומיים עם הירדנים, נדון פרויקט משותף הנקרא "נקודת המקום הנמוך בעולם"; בנקודה זו מוצע להקים אלמנט פיסולי רב רושם הכולל חיבור פיזי לים.

לפרוייקט חשיבות בינלאומית רבה: מטרתה של נקודה זו לשמש גשר לשלום מחד ומנוף לעידוד התיירות מאידך, התכנית עומדת בראש סדר העדיפויות בפרוייקט הכוללני של "ים המלח - פארק המקום הנמוך בעולם".

הפרוייקט נעשה ביוזמת משרד התיירות וכל הגורמים הממשלתיים שעסקו ועוסקים בקשרים עם ירדן עומדים מאחוריו. מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות, מינה ועדה בראשותי ובהשתתפות נציגי המועצות האזוריות, כאשר לתכנון החלק הישראלי של הפרוייקט. בשלב זה אנו עוסקים בגיבוש פרוגרמה, בהמשך אנחנו כמובן מתכוונים לתאם כל רעיון וכל צעד עם כל הרשויות הסטטוטוריות הרלוונטיות.

במסגרת החלופות הנבחנות כעת, עומדת על הפרק חלופה הממוקמת באזור המשתרע בין חוף הלידו ממערב לשפך הירדן ממזרח כמתאימה למטרה זו. לשם בחינת החלופה מבקש צוות התכנון שמכין עבורנו את הפרוגרמה לערוך סיור באזור. הסיור כולל סקר הנדסי, ימי ויבשתי של האזור הנדון. אזור זה, המופיע במפה המצורפת, נמצא כיום בשטח צבאי סגור.

אנו מבקשים את סיועך ועזרתך. בתאום סיור מקצועי זה, גם ברמת הכיסוי הפורמלי וגם בסיוע אקטיבי בזמן הסיור עצמו. כמו-כן ביצירת הקשר לגורם הצבאי האחראי בשטח על-מנת שנוכל לתאם עימו, בצורה ישירה, את פרטי הסיור ומועדו.

בסיור ישתפו צוות התכנון בהרכב הבא:

- זאב טמקין - מנהל הפרוייקט
- שלמה אהרונסון - אדריכל הפרוייקט
- ענת שדה - אדריכלית
- איתי ליננברג - אדריכל
- אלי רז - צוות התכנון
- ניר פפאי - צוות התכנון
- אמנון אפרתי - מהנדס

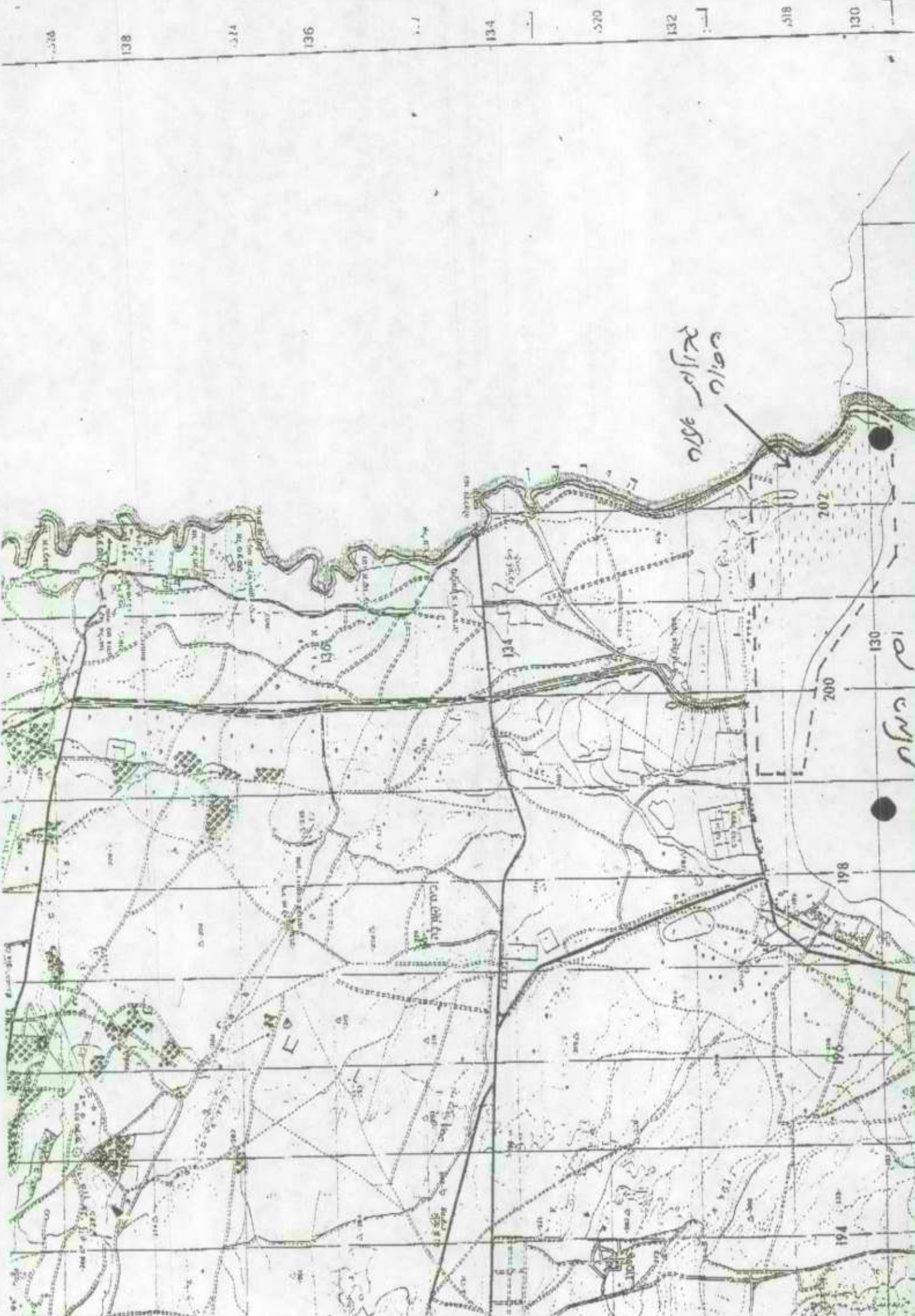
האחראי מטעמנו לצוות התכנון הוא מר זאב טמקין ("זורקין"), חב' תיק (פרוייקטים תכנון יזום קידום), רח' החשמונאים 58, ת"א 65273, טל: 03-6850075.
לצורך תיאום הסיור יהיה אחראי מר ניר פפאי ממשרדו של מר זאב טמקין.

בברכה,

משה ריגל
סמנכ"ל לתכנון ופיתוח
ויועץ כלכלי לשר התיירות

העתק: מר א. גונן
מר ד. הרניק ✓
מר ד. מעיין
מר זאב טמקין
מר ניר פפאי
מר שלמה אהרונסון

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date, written in a cursive script. The text is partially obscured by a horizontal line.

12

המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח
מיקוד 86910 * טל. 07-584181/2/3
פקסמיליה 07-584527

י"א בחשוון תשנ"ה
16 באוקטובר 1994
06-134

התכנון הממשלתי להחלטות

דואר נכנס

01-11-1994

לשכת	מס' תיק

לכבוד
מר משה ריגל
יו"ר צוות היגוי
"פארק המקום הנמוך בעולם"
משרד התיירות
ירושלים

שלום רב,

הנדון: סיכום הדיון מיום 05.10.94 / הכנת הפרוגרמה

ברצוני להעיר לגבי סעיף 2 בסיכום הנ"ל.

ההחלטה על הזמנת ביצוע הפרוגרמה נעשתה ללא בחינת אלטרנטיבות ודיון מסודר בנושא, במסגרת הועדה.

קבלת החלטות ויצירת עובדות לפני הדיון בנושא בוועדה, אינה הולמת את המגמה לעבודה משותפת ומתואמת ויש להמנע מדרך פעולה כזאת.

אני מבקש להעלות נושא זה לדיון מחודש ולקבל פרטים על הגדרת העבודה וההנחיות שניתנו בנושא וכן על הקף ההתקשרות ותנאיה.

בברכה
יובל שחף

העתק: דוד הרניק / ויקטור אלברנס - חמ"ת
דני מעיין - המינהלה לפת"ב

10
30.11.94 .ח.א

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 13.10.94
מספרנו: 654

לכבוד
מר זאב טמקין
"תיק" פרויקטים
רח' חשמונאים 58
תל אביב 65273

הנדון: פרוגרמה לפארק הנמוך בעולם

בהמשך למעורבותך בעבודה הנ"ל בחודשים האחרונים ולהכרותך את תוכניות הפתוח בנגב ולחוף ים המלח הריני להזמין הכנת פרוגרמה לפארק הנמוך בעולם, ועפ"י הפירוט כדלהלן:

1. תכנית העבודה לתקופה 10-12/94

- 1.1 צירי הכניסה העיקריים לפארק.
- 1.2 ציר ירושלים - ים המלח.
- 1.3 ציר ערד - ים המלח.

2. תכנון מפורט לתצפיות נוף, מוקדי עניין ושילוט לאורך הצירים.

- 2.1 הנקודה הנמוכה בעולם.
- 2.2 תכנון עקרוני, בחינה והצגת חלופות לנקודה הנמוכה בעולם ופרוגרמה למקום שיבחר.
- 2.3 איסוף תיאור וניתוח מידע לאטרקציות קיימות (כולל תכניות הפיתוח לאותן האטרקציות).
- 2.4 גיבוש והכנת פרוגרמה רעיונית לאטרקציות מוצעות.
- 2.5 בחינת נושאים ופעילויות אפשריים לשיתוף פעולה עם ירדן והאוטונומיה.
- 2.6 גיבוש עקרונות לתכנית לשיווק הפארק.
- 2.7 הרחבה ועדכון הפרוגרמה הכוללת ובכלל זה שיתוף הפעולה האזורי עם ירדן, אוטונומיה.
- 2.7 הכנת תכנית עבודה ותקציב לשנת העבודה 1995.

עלות העבודה במלואה - 54,000 ש"ח בתוספת מע"מ וכוללת עבודתו של מר אלי רז ונסיעות לאזור התכנון.

כשלב ראשון הנך מתבקש להגיש הדו"ח המפורט בסעיפים 1 ועד 2.3 עד 30.11.94, והמשך העבודה מותנה באישור נוסף של המזמין וועדת ההיגוי לפארק הנמוך בעולם.

בברכה,
דוד הרניק, מנכ"ל

העתק: מר משה ריגל, יו"ר צוות היגוי
חברי צוות ההיגוי
גזכרות חמ"ת

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

א' חשון תשנ"ה
6 באוקטובר 1994
ת.94-23416

סיכום דיון צוות היגוי "המקום הנמוך בעולם"
נערך במשרד התיירות ב-5.10.94

השתתפו: מר משה ריגל - יו"ר וה"ה דוד הרניק, דני מעיין, שלמה אהרונסון, יובל שחף וויקטור אלבראנס.

1. נדון קידום פרוייקט בפארק "המקום הנמוך בעולם" עפ"י כתב המינוי של מנכ"ל משרד התיירות, וע"ס עבודה ראשונה שהופנה בהזמנת המינהלה לפתוח התיירות התיירות בנגב ע"י אדריכל שלמה אהרונסון.

2. יש הכרח בגיבוש פרוגרמה שתפרט גם צרכי שרותים, מסחר, קהלי יעד ושווק וחלופות למיקום המקום הנמוך בעולם. סוכס להזמין ביצוע הפרוגרמה ממר זאב טמקין על בסיס מעורבותו הקודמת בנושא והכרותו את האזור. הזמנת העבודה ע"י החמ"ת ובתאום עם מר דני מעיין.

3. הוצע לצרף לוועדה נציג רש"ט באחריות מר ריגל.

4. דיון נוסף ע"ס הפרוגרמה שתוכן ע"י מר טמקין יערך במחצית השניה של נובמבר 94.

רשם: משה ריגל

העתק: למשתתפים.

186 - 411

מתנגן. המשטרה צותתה לקו צילום: מוטו קמחי

משרד הבינוי והשיכון
מינהל לתכנון והנדסה

בהסכם עם ועדת התחרויות בתחום האדריכלות של
לשכת המהגננים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל
מכריזים בזה על

התחרות עומבית, דו-שלבית לתכנון בייט מקיף ומתגייס במודיעין

בין אדריכלים בישראל, רשויים כחוק

חבר השופטים:

- אדרי שולמית נדלר - יו"ר חבר השופטים
- אדרי בצלאל אונגר - נציג הסוכנות היהודית - שופט
- אדרי קירוס דרינברג - נציג משהבי"ש - שופט
- מר פרד חביב - נציג חבי הסתגייסים - שופט
- גבי רות חרף - נציגת משרד החינוך - שופטת
- אדרי משה כפרדיה - שופט
- אדרי גרעין פובנר - שופט
- מר משה שמסד - נציג המועצה - שופט
- אדרי אריה גונן - מוכר חבר השופטים

הפרסים:

- פרס ראשון \$10,000
- פרס שני \$5,000
- פרס שלישי \$3,000
- קניה \$1,000
- קניה \$1,000

בתאריך 15.11.94 בשעה 10:00 יתקיים סדר

באחד המשרות, המפגש יערך במשרד המועצה של מודיעין כרעות.

המגד בחסידת ההצעות הוא 2 1 05
ניתן להשיג את תנאי התחרות המפורטים בסוגרי

לשכת המהגננים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל,
בירושלים, תל אביב, היפה ובאר שבע תמורת 200 ש"ח ליתרי הלשכה.

תביית 100 ש"ח לאחרים, החל מ-6.11.1994

בתא בייטס א"ה ב"ה השעיה: 8:00 - 14:30 טל: 03-52-4027-1

Handwritten notes in red and black ink, including the number '14/15' and some illegible text.

התול ש...
ליס, לסענת המשטרה, ס...
הם נוסלו מחררי דירת המשפחה ונאלצו לה...

ב מודיעין 180 ב

משלחת רי מישראל

שיים

ליונים

משלחת של שלושה
לשבעינים לזנובר, כדי
נבע המלריה. בראש
שוורץ מהמרכז הירשאי
שר הוצף שמעון פרס, א
מישראל של יותר מ-50 אל
קים לגינאהביסאו כדי

זובר רוסית שהשתייך לכנופייה,
משכנתא ומסירת ההמתאה למובר, היו
זונים שוב למובר, מאיימים עליו
כמזרה את הכסף בטענה שהעולים

ויימים היו הנוכלים שוכרים דירות
רכישה מזוייפים - כך היו משלשלים
פי המשכנתא.
יה היו מפצים לעיתים את העולים
7,000 ל-10,000 דולר. העולים היו
מרוצים, כשבכיסיהם סכום נאה.

תע מעשה

מובר הגיע תורם של הנוכלים
חייב וציסלאב, שעלה מרד
בעת שניגש יחד עם זוג
בנסיציונה כדי לקבל

25% הנחה

לשמורת

אחראי ל...
זא וני... מייד

עוד שלושה
כי הצליחו

ראה היום וזוסף *אלי*

מס' 100
 תאריך: 1994
 חשבונית מס' 100

התורה הכללית - שירות לתיירות

משרד התיירות
 ירושלים

18-03-1994

למנוע

27

משרד התיירות
 ירושלים
 המנהל הכללי

כט' אלול תשנ"ה
 5 בספטמבר 1994

לכבוד	לכבוד
מר דני מעיין	מר דוד הרניק
מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב	מנכ"ל חמ"ת
רח' סולד 1	רחוב קרן היסוד 38
באר שבע 84100	ירושלים 91026

שלום רב,

הנדון: ים המלח - המקום הנמוך בעולם

עיינתי בחוברת שהוכנה ע"י המנהלה לפיתוח התיירות בנגב כנדון.
 להמשך הטיפול בעניין, אני מציע את הפעולות הבאות:

1. יוקם צוות היגוי בו יכללו הנציגים כדלקמן:

משרד התיירות	- מר משה ריגל - יו"ר
נציג חמ"ת	- מר ויקטור אלברנס
נציג מנהלת הנגב	- מר דני מעיין או נציגו
נציג המועצה האזורית תמר	- יובל שחף
נציג החל"פ ים המלח	- אפרים דינור
משרד התיירות	- כרמית קדמי - מרכזת הצוות

תפקידו של צוות ההיגוי יהיה לקבוע את האתגרות ונקודות הפיתוח לאורך הצירים המוצעים, בואכה המקום הנמוך בעולם.

2. מר יוסי ורדי ישמש יועץ לצוות ויוזמן באופן קבוע לפגישות הצוות ולסיורים.

3. הביצוע לציר המוליך מערד לכיוון ים-המלח יהיה באחריות המנהלה לפיתוח התיירות בנגב.
4. הביצוע לציר המוליך מירושלים לים-המלח, יהיה באחריות החמ"ת וזאת, לאחר קבלת הנחיות ממשרד התיירות לגבי אזורים ומקומות שיש לגביהם רגישות פוליטית.
5. התכנון המפורט לגבי אתנחתאות ונקודות לאורך שני הצירים יעשה ע"י אדריכל שלמה אהרונסון וצוותו.
6. לאחר החלטות סופיות של צוות ההיגוי, כאמור, תוצאנה לאדריכל הזמנות לתכנון מפורט לגבי אתנחתאות ונקודות זמינות.
7. אחריות כוללת לביצוע הפרוייקט תהיה של החמ"ת, בכפוף לקביעה והנחיה של צוות ההיגוי.
8. מכתב זה משמש כתב מינוי לצוות, ואבקש להתחיל לעבוד באופן מיידי.
9. מאחר וברצוננו לציין את הנקודה הנמוכה בעולם עוד במהלך 1995, אני מציע לגשת באופן מיידי למכרז בינלאומי, לשם הזמנת רעיון אדריכלי/ נופי לנקודת הציון באופן שתוכל לשמש אטרקציה תיירותית משמעותית.

ב ב ר כ ה,

א. גונן

העתק: מר ע. ברעם - שר התיירות
מר ש. שי - המשנה למנכ"ל
מר י. ורדי - האחד והיחיד
מר מ. ריגל - יו"ר הצוות
מר י. גבעתי - יו"ר המועצה האזורית תמר
חברי הצוות

६६. ६६६६

17 ביולי 1994

לכבוד

דני מעיין
מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב

דוד הרניק
מנכ"ל החמ"ת

הנדון: ים המלח - המקום הנמוך בעולם

עיינתי בחוברת שהוכנה ע"י המנהלה לפיתוח התיירות בנגב כנדון.
להמשך הטיפול בענין, אני מציע את הפעולות כדלקמן:

1. יוקם צוות היגוי בו יכללו הנציגים כדלקמן:

- משרד התיירות - יו"ר
- נציג חמ"ת
- נציג מנהלת הנגב
- נציג המועצה האזורית תמר
- נציג החל"פ ים המלח

תפקידו של צוות ההיגוי יהיה לקבוע את האתגרתאות ונקודות הפיתוח לאורך
הצירים המוצעים, בואכה המקום הנמוך בעולם.

2. הביצוע לציר המוליך מערד לכיוון ים-המלח יהיה באחריות המנהלה לפיתוח
התיירות בנגב.

3. הביצוע לציר המוליך מירושלים לים-המלח, יהיה באחריות החמ"ת וזאת, לאחר
קבלת הנחיות ממשרד התיירות לגבי אזורים ומקומות שיש לגביהם רגישות
פוליטית.

4. התכנון המפורט לגבי אתגרתאות ונקודות לאורך שני הצירים יעשה ע"י אדריכל
שלמה אהרונסון וצוותו.

5. לאחר החלטות סופיות של צוות ההיגוי, כאמור, תוצאנה לאדריכל הזמנות
לתכנון מפורט לגבי אתגרתאות ונקודות זמינות.

בכרחה,

אלי גונן
מנכ"ל משרד התיירות

העתקים:
יו"ר צוות ההיגוי
ראש המועצה האזורית
מנכ"ל החל"פ

ירושלים, 22 ביוני 1994
מספרנו: 355

סיכום ישיבה בנושא "פארק המקום הנמוך ביותר בעולם" 21.6.94

משתתפים: דדי הרניק, נירה פרץ, ויקטור אלבראנס, דב צור, זאב טמקין, דני מעין, שלמה אהרונסון, ענת שדה, אלי רוז, אריק קודלר

זאב טמקין: המטרה העיקרית היא לגבש תכנית שיווקית לאזור ים המלח כ"מקום הנמוך ביותר בעולם".
הפרוגרמה מציינת 16 נקודות תצפית עיקריות.

האדריכלית ענת שדה הציגה בפרוט את נקודות התצפית.
האדריכל שלמה אהרונסון הציג את החלופות המוצעות לסימון בצידי הכביש.

דדי הרניק: המקום הנמוך ביותר בעולם צריך להיות נקודת השיא בביקור המטייל במקום.

דני מעין: בכניסה לתכנון מפורט, של דרך הגישה והאטרקציות יש לקבוע שאין מחלוקת לגבי ערד ועין גדי.
מציע להיכנס לתכנון מפורט לחלקים מהתכנית המוצעת ולקדם את הנושאים שאין עליהם חילוקי דעות.

סוכם

1. החמ"ת רואה את הפרוייקט באור חיובי והנושא יהיה משותף למנהלת הנגב ולחמ"ת.
2. תוקם ועדה משותפת לחמ"ת, מנהלת הנגב והמועצה האזורית. נציג החמ"ת יהיה ויקטור אלבראנס ויהיו שותפים בו נציג מנהלת הנגב ונציג המוא"ז. מנהל הפרוייקט יקבע ע"י 3 הגופים.
3. תהיה התחלה של תכנון מפורט בקטע של ערד - ים המלח וכן של נקודות זמינות המפורטות בחוברת שהוצגה.

אריק

רשם: אריק קודלר

תפוצה: משתתפים

דורון נוימן ושות' - עורכי דין
DORON NEUMANN & CO. - ADVOCATES

רחוב דיזנגוף 50 - מגדל על - תל-אביב 64332
50 DIZENGOFF ST. - TOP TOWER - TEL AVIV 64332 ISRAEL
טל 5255888 פקס 972-3-5255835

דורון נוימן
אילן אלבז

DORON NEUMANN
ILAN ELBAZ

תאריך: 5 ביולי 1994
מספרנו: מ - 2 - 0

לכבוד
מר זאב סמקין
כ א 1
זורקין שלומות,

הנדון: הפארק הנמוד בעולם

למען הסדר הטוב, הנני להעלות על הכתב הדברים שמסרתי לך בעל-פה בשיחתנו בדון.

משנסתיימה העסקתך כמנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב אין חלות עליך כל מגבלות בעסוק בכל פרויקט תיירותי שהוא אשר נמצא, גאוגרפית, מחוץ לתחום מנדט המנהלה, דהיינו צפונה מקו הרוחב 90.

הבנתי ממך, כי הפרוייקט שבדון, בחלקו, מטופל ע"י החמ"ת והמדובר במתחם המצוי צפונית לקו הרוחב האמור ולפיכך, אינני רואה כל מניעה לפעילותך ביחס אליו.

בכבוד רב,

דורון נוימן, עו"ד

אשר
השאלה
הנכונה היא שאלה

השאלה היא, האם יש קשר בין...
השאלה היא, האם יש קשר בין...
השאלה היא, האם יש קשר בין...

1. קשר ישיר בין שני משתנים

השאלה היא, האם יש קשר ישיר בין שני משתנים?

השאלה היא, האם יש קשר ישיר בין שני משתנים?
השאלה היא, האם יש קשר ישיר בין שני משתנים?

2. קשר הפוך בין שני משתנים

השאלה היא, האם יש קשר הפוך בין שני משתנים?

השאלה היא, האם יש קשר הפוך בין שני משתנים?

"מלחמת העולם השנייה"
מלחמת העולם השנייה, תחילתה ב-1.9.39
86910 תל"פ • 057-584181-2-3.50
057-584527 תל"פ